

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
29.01.2018

Зеленодольск ш.

КАРАР
№ 02-03-04

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставын кабул итү турында» Зеленодольск шәһәре Советы карары проекты буенча гавами тыңлаулар билгеләү хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 28 маддәсы нигезендә гавами тыңлаулар уздыру юлы белән Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы проекты буенча фикер алышуда катнашу өчен Зеленодольск шәһәрендә яшәүчеләрнең хокукларын үтәү максатларында

КАРАР БИРӘ:

1. «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставын кабул итү турында» Зеленодольск шәһәре Советы карары проекты буенча гавами тыңлаулар үткәрүне билгеләргә (1 нче кушымта).

2. Билгеләргә:

2.1. Үткәрү урыны һәм вакыты - 2018 елның 26 февралендә 15.00 сәгатътә. ;

2.2. 1 көн үткәрү срогы;

2.3. үткәрелү урыны - Зеленодольск шәһәре, Ленин урамы, 46 йорт, Горький ис. ЦКИНТ.;

2.4. Зеленодольск шәһәре, ул. Ленин йорты, 41а йорт, 306 нчы кабинет адресы буенча фикер алыша торган мәсьәлә буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр булырга мөмкин

3. Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетына:

3.1. «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставын кабул итү турында» Зеленодольск шәһәре Советының гамәлдәгә законнар нигезендә һәм әлеге карарда билгеләнгән срокларда карары проекты буенча гавами тыңлаулар эзерләргә һәм уздырырга;

3.2. гавами тыңлаулар уздыру йомгаклары буенча Зеленодольск шәһәре Советына гавами тыңлаулар беркетмәсен, гавами тыңлаулар киңәшләрән, гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмәне, шулай ук Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставының эшләнеп беткән (үзгәрешләр кертелгән очракта) проектын тәкъдим итәргә;

3.3. «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә.

4. Әлеге карарның 1 пунктында күрсәтелгән Зеленодольск шәһәре Советы карары проектына гражданның тәкъдимнән исәпкә алу һәм гражданның әлеге карарга 2 нче кушымта нигезендә фикер алышуда катнашу тәртибен расларга.

5. «Интернет» мәғлүмат-телекоммуникация челтәрендә.

6. Зеленодольск шәһәре Советы карары проекты һәм Уставның яңа редакциясе белән танышырга була, Зеленодольск шәһәрендә - Горький ис. Ленин йорты, 46 йорт, китапханәнең уку залы, туган якны өйрәнү китапханәсе - «Зеленодольск муниципаль районының үзәкләштерелгән китапханә системасы» МБУ Ф.Шәфигуллин исемендәге 42 нче филиалы (М.Жуков урамы, 7 йорт, китапханәнең уку залы), Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитеты бинасында (ул. Ленин йорты, 41а йорты, 1 кат), Зеленодольск муниципаль районы Советы аппаратында (ул. Ленин, 41а йорты, 306, 303 номерлы кабинетлар).

7. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Зеленодольск шәһәре Мэры урынбасары Антипов К.С. ка йөкләргә.

Зеленодольск шәһәре мэры

А.В. Тыгин

29.01.2018 № 02-03-04

**Зеленодольск шәһәре Советы карары
Проекты**

Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге уставын кабул итү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы һәм «Муниципаль берәмлекләр уставларын дәүләт теркәвенә алу турында» 2005 елның 21 июлдәгә 97-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәгә 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы проекты буенча гавами тыңлаулар нәтижәләрен исәпкә алып, Зеленодольск шәһәре Советы карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставын (кушымта) кабул итәргә.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

-Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге уставы, ул 2005 елның 14 декабрдәгә 21 номерлы муниципаль берәмлек вәкилләккә органы карары белән расланган;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2007 елның 28 мартындагы 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2007 елның 12 сентябрдәгә 78 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрдәгә 21 номерлы вәкилләккә органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2009 елның 30 мартындагы 135 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары (2007 елның 28 мартындагы 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карарлары редакциясендә);

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрдәгә 21 номерлы вәкилләккә органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2009 елның 24 ноябрдәгә 179 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары (2007

елның 28 мартындагы 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карарлары редакциясендә, 2007 елның 12 сентябрэндәге 135 номерлы, 2009 елның 30 мартындагы 135 номерлы карарлар);

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрэндәге 21 номерлы вәкилләккә органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2010 елның 2 сентябрэндәге 216 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары (2007 елның 28 мартындагы 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карарлары редакциясендә, №2009 елның 30 мартындагы 135, №2009 елның 24 ноябрэндәге 179);

- 2011 елның 29 июлендәге 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы вәкилләккә органының 2005 елның 14 декабрэндәге 21 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында (2007 елның 28 мартындагы 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карарлары редакциясендә, №2007 елның 12 сентябрэндәге 135, №2009 елның 24 ноябрэндәге 179, №2010 елның 2 сентябрэндәге 216);

- Зеленодольск шәһәре Советының 2012 елның 18 маендагы 102 номерлы карары «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы вәкилләккә органының 2005 елның 14 декабрэндәге 21 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында (2007 елның 28 мартындагы 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карарлары редакциясендә, №2007 елның 12 сентябрэндәге 135, №2009 елның 24 ноябрэндәге 179, №216, №216, №2011 елның 29 июлендәге 53);

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрэндәге 21 номерлы вәкилләккә органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2013 елның 10 июнендәге 174 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары (2007 елның 28 мартындагы 53 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карарлары редакциясендә, №2007 елның 12 сентябрэндәге 135 номерлы, №2009 елның 24 ноябрэндәге 179 номерлы, №216, 2010 елның 2 сентябрэндәге 216 номерлы, 2011 елның 29 июлендәге 53 номерлы, 2012 елның 18 маендагы 102 номерлы карарлар редакциясендә);

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2014 елның 21 февралендәге 225 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары;

- Зеленодольск шәһәре Советының 2014 елның 19 сентябрэндәге 269 номерлы карары «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрэндәге 21 номерлы вәкилләккә органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2015 елның 16 мартындагы 311 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрэндәге 21 номерлы вәкилләккә органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2016 елның 15 февралендәге 48 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрдәгә 21 номерлы вәкиллеке органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» Зеленодольск шәһәре Советының 2016 елның 27 июндәгә 63 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының 2005 елның 14 декабрдәгә 21 номерлы вәкиллеке органы карары белән расланган «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2017 елның 14 февралдәгә 119 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары;

- Зеленодольск шәһәре Советының 2005 елның 14 декабрдәгә 21 номерлы карары белән кабул ителгән «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында» 2017 елның 20 сентябрдәгә 142 номерлы карары;

3. Әлеге карарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен җибәрергә.

4. Әлеге карарны һәм аңа кушымтаны дәүләт теркәвеннән соң, "Зеленодольская правда" газетасында, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карар «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 маддәсындагы 8 өлеше нигезендә үз көченә керә дип билгеләргә.

6. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Зеленодольск шәһәре Советының Законлылык, хокук тәртибе, регламент һәм депутат этикасы буенча даими комиссиясенә йөкләргә.

**Зеленодольск шәһәре мэры,
Совет рәисе**

А.В. Тыгин

29.01.2018 № 02-03-04

«Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге уставын кабул итү турында» Зеленодольск шәһәре Советы проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу, һәм гражданнарның аның турында фикер алышуда катнашуы

1. Карар проектына тәкъдимнәр «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге уставын кабул итү турында» Зеленодольск шәһәре Советы Зеленодольск муниципаль районының Зеленодольск шәһәре Советына түбәндәге адрес буенча кертелә: Зеленодольск шәһәре, Ленин ур. 41а, 306 каб. кушымта итеп бирелә торган үрнәк нигезендә төзәтмәләр таблицасы рәвешендә язма рәвештә бирелә:

№ п/п	Пункт, пунктча	Карар проекты тексты	Төзәтмә тексты	Төзәтмәне исәпкә алып, проект тексты	Төзәтмә авторы (Ф.И.О.)

Тәкъдимнәр «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә эш көннәрендә 8.00-17.00 сәгатьләрдә карар урнаштырылган көннән бер ай эчендә кабул ителә.

2. Халык алдындагы тыңлауларда катнашу өчен гаризалар түбәндәге адрес буенча бирелә: Зеленодольск шәһәре, Ленин ур, 41а, каб. 306, шәхсэн.

Заявклар эш көннәрендә 8.00-17.00 сәгатьләрдә гавами тыңлаулар уздыру көненә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә.

3. Гражданнарның тәкъдимнәре Зеленодольск муниципаль районы Советы аппараты хезмәткәрләре тарафыннан теркәлә һәм Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлегендә 2008 елның 28 июлендәге 108 номерлы карары белән расланган гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе турындагы нигезләмә (2015 елның 23 декабрендәге 38 номерлы Зеленодольск шәһәре Советы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) нигезендә Зеленодольск муниципаль районының башкарма комитетына тапшырыла.

**Зеленодольск шәһәре Советы карары
белән кабул ителде
№ _____ 2018 елгы
Зеленодольск шәһәре мэры**

ПРОЕКТ

Татарстан Республикасы
Зеленодольск муниципаль районының
«Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлек

УСТАВЫ

Зеленодольск шәһәре
2018 ел

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЗЕЛЕНОДОЛЬСК МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ЗЕЛЕНОДОЛЬСК» ШӘҺӘРЕ
УСТАВЫ

I бүлек. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘ

1 маддә. Шәһәр җирлеге һәм аның статусы

1. «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлегенә шәһәр җирлеге статусы бирелгән.

2. Муниципаль берәмлекнең рәсми исеме - «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге (алга таба текст буенча - шәһәр җирлеге).

3. «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы составына керә.

2 маддә. Шәһәр җирлегенң территорияль төзелеше.

1. Шәһәр җирлеге территориясе составына Зеленодольск шәһәре керә.

2. Шәһәр җирлеге чикләре «Зеленодольск муниципаль районы» муниципаль берәмлегенң һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләренң территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 24-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән.

3. Шәһәр җирлеге территориясе составына милек рәвешләренә һәм максатчан билгеләнештәге җирләр керә.

4. Шәһәр җирлеге чикләрен үзгәртү, аны үзгәртеп кору Татарстан Республикасы законы белән законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

3 маддә. Шәһәр җирлегенң рәсми символлары

1. Шәһәр җирлегенң үз гербы бар, ул тарихи, мәдәни һәм башка җирле традицияләренә һәм үзенчәлекләренә чагылдыра, шулай ук флаг һәм гимн да ия булырга мөмкин.

2. Гербның төгәл геральдик тасвирламасы болай ди: «Яшел кырда көмеш билбаулы һәм шул ук металллар белән тамгаланган лазор очлы яшел кырда көмеш җилкәнле алтын ладья, каешка асып куелган алтын тәңкәле, таяк урынына чүкечле, кара кадап куелган иде».

4 маддә. Шәһәр җирлегендә яшәүчеләр һәм халык

Шәһәр җирлегендә яшәүчеләр - даими яисә башлыча шәһәр җирлеге территориясендә яшәүче Россия Федерациясе гражданны (алга таба - гражданин).

5 маддә. Шәһәр җирлегендә гражданнының җирле үзидарәне гамәлгә ашыру хокукы, аны гамәлгә ашыру тәртибе һәм гарантияләре

1. Гражданныр гамәлгә ашыралар жирле үзидарә референдумда, муниципаль сайлауларда катнашу юлы белән һәм турыдан-туры ихтыярның башка рәвешләре аша, шулай ук әлеге Уставта каралган жирле үзидарә органнары аша. Гражданнырның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашу тәртибе әлеге Устав һәм аның нигезендә кабул ителә торган муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә.

2. Шәһәр жирлеге территориясендә даими яисә башлыча яшәүче чит ил гражданныр бар жирле үзидарәне хокуклар белән Россия Федерациясенәң халыкара шартнамәләре һәм федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырганда.

3. Гражданныр жирле үзидарә органнарына һәм «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге жирле үзидарәсенәң вазыйфаи затларына турыдан-туры мөрәжәгать итәргә, жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат алырга хокуклы.

4. Гражданныр жирле үзидарәне гамәлгә ашыруга жәнәсенә, расасына, милләтенә, теленә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, дингә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына бәйсез рәвештә бертигез хокукларга ия.

5. Гражданныр шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнарына сайланырга һәм куелырга хокуклы.

6. Гражданныр муниципаль хезмәткә тигез мөмкинлеккә ия.

7. Һәркем жирле үзидарә органнарына һәм шәһәр жирлеге жирле үзидарәсенәң вазыйфаи затларына турыдан-туры мөрәжәгать итәргә, жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүмат алырга хокуклы.

8. Шәһәр жирлеге үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары һәркемгә, законда башкасы каралмаган булса, аның хокукларына һәм ирекләренә турыдан-туры кагыла торган документлар һәм материаллар белән танышу мөмкинлеген, шулай ук шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында гражданнырның тулы һәм дәрәс мәгълүмат алу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

9. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары массакүләм мәгълүмат чаралары аша һәм башка ысул белән халыкка шәһәр жирлеген һәм аның аерым территорияләрен үстерүнең иң мөһим мәсьәләләре, гомуми файдаланудагы транспорт, торақ-коммуналь хужалык эше, халыкка төрле хезмәтләр күрсәтүче социаль ташламалар, жәмәгать тәртибен саклауның торышы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр турында даими рәвештә мәгълүмат бирә.

10. Гражданныр шәһәр жирлеге органнарының һәм жирле үзидарәсенәң вазыйфаи затларының норматив хокукый актларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата, әгәр алар законнарға каршы килә икән, хокукларын, ирекләрен боза.

6 маддә. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары структурасы

1. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары структурасына шәһәр жирлеге советы, Шәһәр жирлеге Башлыгы, шәһәр жирлегенәң Ревизион комиссиясе, әлеге Устав нигезендә төзелә торган башка жирле үзидарә органнары керә.

2. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртү әлеге Уставка үзгәрешләр кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Федераль законнар нигезендә Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрен үтәү Зеленодольск муниципаль районы Башкарма комитетына (алга таба - Районның Башкарма комитетына) йөкләнә.

7 маддә. Шәһәр жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләре

1. Шәһәр жирлегенәң жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә түбәндәгеләр керә:

1) жириклек бюджети проектти тезу хэм карау, жириклек бюджетти раслау хэм утэу, аның утэлешен тикшереп тору, жириклек бюджети утэлеше турында хисап тезу хэм раслау;

2) жириле салымнарны хэм жыемнарны билгелэу, үзгэртү хэм юкка чыгару;

3) шәһәр жирилегенең муниципаль милкендәге мөлкәтне билэу, аннан файдалану хэм аның белән эш итү;

4) шәһәр жирилеге чикләрендә оешма халыкны электр, жылылык, газ хэм су белән тәмин итү, су бүлеп бирү, халыкны ягулык белән тәмин итү Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә;

5) жылылык белән тәмин итү системасының бәя зоналарында «Жылылык белән тәмин итү турында» 2010 елның 27 июлендәге 190-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жылылык белән тәмин итү системасының үсеше, ышанычлылығын хэм энергетик нәтижәлелеген арттыру өчен кирәкле жылылык белән тәмин итү объектларын тезу, реконструкцияләу хэм (яисә) модернизацияләу буенча бердәм жылылык белән тәмин итүче оешма тарафыннан билгеләнгән чараларны утәүне муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

6) шәһәр жирилеге чикләрендә жириле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеге хэм аларда юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү, парковкалар (парковка урыннары) эшчәнлеген булдыруны хэм тәмин итүне, шәһәр жирилеге чикләрендә жириле әһәмияттәге автомобиль юлларының сакланышын муниципаль тикшереп торуны гамәлгә ашыру, шулай ук автомобиль юлларынан файдалану хэм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру Россия Федерациясе законнары белән;

7) шәһәр жирилегендә яшәүче хэм аз керемле гражданнырны торақ урыннарга мохтаж торақ урыннары белән тәмин итү, муниципаль торақ фондын тезүне хэм карап тотуны оештыру, торақ тезелеше өчен шартлар тудыру, муниципаль торақ контролен гамәлгә ашыру, шулай ук жириле үзидарә органнырның торақ законнары нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

8) халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыру хэм шәһәр жирилеге чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру;

9) террорчылыкны хэм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук шәһәр жирилеге чикләрендә террорчылык хэм экстремизм чагылышлары нәтижәләрен минимальләштерүдә хэм (яисә) юкка чыгаруда катнашу;

10) милләтара хэм конфессияара татулыкны ныгытуга, жириклек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен хэм мәдәниятен саклап калу хэм үстерүгә, мигрантларның социаль хэм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

11) шәһәр жирилеге чикләрендә гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен кисәтү хэм бетерү эшендә катнашу;

12) шәһәр жирилеге чикләрендә янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларын тәмин итү;

13) халыкны элементә, жәмәгать туклануы, сәүдә хэм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

14) шәһәр жирилеге китапханәләренең китапханәләр фондларын туплау хэм аларның сакланышын тәмин итү;

15) мәдәният оешмаларының ялын оештыру хэм халыкны хезмәт күрсәтүләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыру;

16) шәһәр жирилеге милкендәге мәдәни мирас объектларын (тарих хэм мәдәният ядкарьләрен) саклап калу, алардан файдалану хэм аларны популярлаштыру, шәһәр жирилеге территориясендә урнашкан жириле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих хэм мәдәният ядкарьләрен) саклау;

17) жирле традицион халык сэнгаты ижатын үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр жирлегендә халык сэнгаты һөнәрләрен саклап калуда, торгытуда һәм үстерүдә катнашу;

18) шәһәр жирлеге территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр жирлегенең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткөрүне оештыру;

19) халыкның күпләп ял итүе өчен шартлар тудыру һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын тәзекләндерүне оештыру, моңа гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосуларына иреккә керүне тәмин итү дә керә;

20) шәһәр жирлегенең архив фондларын булдыру;

21) каты коммуналь калдыкларны жыю (шул исәптән аерым-аерым жыю) һәм транспортировка эшчәнлеген оештыруда катнашу;

22) шәһәр жирлеге территориясен тәзекләндерү кагыйдәләрен раслау, аларның үтәлешен тикшереп торуну гамәлгә ашыру, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә шәһәр жирлеге территорияләрен тәзекләндерү, шулай ук шәһәр жирлеге чикләрендә урнашкан шәһәр урманнарыннан, махсус сакланылучы табигать территорияләре урманнарыннан файдалануны, аларны саклауны, торгызуны оештыру;

23) шәһәр жирлегенең генераль планнарын, жирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен раслау, шәһәр жирлегенең генераль планнары нигезендә эзерлэнгән территорияне планлаштыру документларын раслау, төзелешкә рөхсәтләр бирү (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш), шәһәр жирлеге территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда объектларны эксплуатациягә кертүгә рөхсәтләр раслау, шәһәр жирлеген шәһәр төзелешен планлашуның жирле нормативларын раслау, жирләрен резервлау һәм муниципаль ихтыяжлар өчен шәһәр жирлеге чикләрендә жир кишәрлекләрен алу, шәһәр жирлеге чикләрендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактан муниципаль жир контролен гамәлгә ашыру, биналарны карау һәм карау барышында мондый хокук бозуларны бетерү турында тәкъдимнәр бирү хакында тәкъдимнәр бирү;

24) шәһәр жирлеге чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына адреслар бирү, адресларны үзгәртү, гамәлдән чыгару, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципаль яисә эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле эһәмияттәге юлларыннан тыш) исемнәр бирү, мондый исемнәрне үзгәртү, гамәлдән чыгару, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыру;

25) ритуаль хезмәтләр оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту;

26) территорияль оборона һәм гражданның оборонасы, шәһәр жирлегенең халкын һәм территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

27) шәһәр жирлеге территориясендә авария-коткару хезмәтләрен һәм (яисә) авария-коткару формироваһиеләрен булдыру, тоту һәм аларның эшчәнлеген оештыру;

28) су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыру;

29) шәһәр жирлеге территориясендә жирле эһәмияттәге дөвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны булдыру, үстерү һәм саклауны тәмин итү, шулай ук жирле эһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләреннән файдалану һәм аларны саклау өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру;

30) авыл хужалыгы житештерүне үстерүдә ярдәм итү, кече һәм урта эшкүарлыкны үстерү өчен шартлар тудыру;

31) шәһәр жирлегендә балалар һәм яшьләр белән эшләү чараларын оештыру һәм гамәлгә ашыру;

32) Россия Федерациясенең су законнарында билгелэнгән чикләрдә су объектлары милекчесенең вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, алардан файдалануның чикләүләре турында халыкка мәгълүмат җиткерү;

33) җирле халык сәнгать иҗатын үстерү өчен шартлар тудыру, шәһәр җирлегендә халык сәнгать һөнәрләрен саклап калуда, торгызуда һәм үстерүдә катнашу;

34) муниципаль урман контролен гамәлгә ашыру;

35) җәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә халык дружиналары эшчәнлеген өчен шартлар тудыру;

36) 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участка уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәрнең күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларын үтәү чорына торак урын бирү;

37) җирлекнең административ участогында эшләү өчен бина бирү, ул полиция участка уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә;

38) «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 мaddәларында билгелэнгән вәкаләтләр чикләрендә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм күрсәтү;

39) җирлек ихтыяҗлары өчен ясалма җир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләр башкаруны тәэмин итү, ачык аукцион уздыру федераль закон нигезендә ясалма җир кишәрлегенә төзү турында шартнамә төзү хокукына;

40) шәһәр җирлегенә чикләрендә коррупциягә каршы көрәш чараларын гамәлгә ашыру;

41) «Кадастр эшчәнлегенә турында» 2007 елның 24 июлендәге 221-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә комплекслы кадастр эшләрен башкаруда катнашу;

42) гаилә законнарында билгелэнгән тәртиптә уналты яшькә җиткән затларга никахлашуга рөхсәт бирү.

2. Шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә шәһәр җирлегенә бюджетыннан Зеленодольск муниципаль районы бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбеннән җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча үз вәкаләтләренә бер өлешен гамәлгә ашыруны үзләренә тапшыру турында Зеленодольск муниципаль районының җирле үзидарә органнары белән килешүләр төзәргә хокуклы.

Күрсәтелгән килешүләр нигезендә тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыру өчен шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары шәһәр җирлегенә Советы карарында каралган очрақларда һәм тәртиптә үз матди ресурсларыннан һәм финанс акчаларыннан өстәмә файдаланырга хокуклы.

Шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары муниципальара матбугат чарасы оештыручылары булырга мөмкин.

8 мaddә. Шәһәр җирлегенә җирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнарына хокуклары

1. Шәһәр җирлегенә җирле үзидарә органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

1) шәһәр җирлегенә музейларын төзү;

2) законнарда каралган нотариаль гамәлләр кылу, шәһәр җирлегендә нотариус булмаган очрақта;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

4) шәһәр җирлегенә территориясендә җирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм шәһәр җирлеге территориясендә миллиләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

6) шәһәр җирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзерләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7) муниципаль янгын сагы булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру.

9) кеше хокукларын тәэмин итүгә җәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәҗбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче иҗтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

10) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның иҗтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия иҗтимагый берләшмәләре оешмалары тарафыннан төзелгән оешмаларга ярдәм күрсәтү.

11) торак законнары нигезендә социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча муниципаль торак фондыннан гражданның торак урыннары бирү;

12) шәһәр җирлеге территориясендә яшәүче хужасыз йорт хайваннарын аулау һәм асрау чараларын күрү;

13) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

14) инвалидларның физик культурасын һәм спортын, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларны, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм күрсәтү.

2. Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары әлеге маддәнең 1 пунктында күрсәтелгән мәсьәләләренә башка дөүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда катнашырга хокуклы (ул «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 маддәсы нигезендә аларга тапшырылмаган), әгәр бу федераль законнарда каралган булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләренә җирле үзидарә органнары, дөүләт хакимияте органнары компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары, җирле бюджетлар керемнәре исәбеннән, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансфертлардан тыш, һәм түләүләренә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәре керткән очракта.

9 маддә. Шәһәр җирлегенең муниципальара хезмәттәшлектә катнашуы

Шәһәр җирлегенең муниципальара хезмәттәшлектә катнашуы федераль законнар һәм җирле үзидарә турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

10 маддә. Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары белән дөүләт хакимияте органнары арасындагы мөнәсәбәтләр

Шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының дөүләт хакимияте органнары белән үзара хезмәттәшлеге түбәндәге юллар белән гамәлгә ашырыла:

1) шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнарының шәһәр җирлеген социаль-икътисадый үстерүгә юнәлдерелгән дөүләт программаларын гамәлгә ашыруда катнашуы;

2) шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары һәм дәүләт хакимияте органнары арасында шартнамәләр (килешүләр) төзү;

3) даими яисә вакытлыча координация, консультация, киңәш биру һәм башка эш органнары булдыру;

4) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында шәһәр җирлеге Советының закон чыгару инициативасы;

5) законнарда билгеләнгән үзара хезмәттәшлекнең башка рәвешләре.

11 маддә. Муниципаль хезмәтне хокукый җайга салу

Шәһәр җирлегендә муниципаль хезмәтне хокукый җайга салу, муниципаль хезмәт вазыйфаларына таләпләрне кертәп, муниципаль хезмәткәрнең статусын билгеләү, муниципаль хезмәтне үтү шартлары һәм тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы, Шәһәр җирлеге советы тарафыннан расланган муниципаль хезмәт турында нигезләмә һәм шәһәр җирлегенең муниципаль хокукый актлары белән гамәлгә ашырыла.

II бүлек. ХАЛЫК ТАРАФЫННАН ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ҺӘМ ХАЛЫКНЫҢ ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУДА КАТНАШУЫ

12 маддә. Халык тарафыннан җирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыру һәм халыкның җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы рәвешләре

Халык турыдан-туры җирле үзидарәне гамәлгә ашыра һәм җирле үзидарәне гамәлгә ашыруда түбәндәге рәвешләрдә катнаша:

1) җирле референдум;

2) муниципаль сайлаулар;

3) шәһәр җирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш биру;

4) шәһәр җирлегенең чикләрен үзгәртү һәм үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш биру;

5) гражданнар җыены;

6) гражданнарның хокукый иҗади инициативасы;

7) территорияль иҗтимагый үзидарә;

8) гавами тыңлаулар;

9) гражданнар җыелышы;

10) гражданнар конференциясе (делегатлар җыелышы);

11) гражданнардан сораштыру;

12) җирле әһәмияттәге аеруча мөһим мәсьәләләр буенча халык фикер алышуы;

13) гражданнарның җирле үзидарә органнарына мөрәҗғәгатьләре;

14) иҗтимагый (консультатив) советлар төзү;

15) Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға, Татарстан Республикасы Конституциясенә һәм Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка рәвешләр.

13 маддә. Җирле референдум

1. Жирле референдум жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә турыдан-туры халык тарафыннан хәл итү максатларында уздырыла.

2. Жирле референдум шәһәр жирлегенең бөтен территориясендә үткәрелә.

3. Жирле референдумда катнашу хокукына ия гражданныр жирле референдумда катнашырга хокуклы. Гражданныр жирле референдумда гомуми тигез һәм турыдан-туры ихтыяр белдерү нигезендә яшерен тавыш биргәндә катнаша.

4. Жирле референдумны уздыру турында карар шәһәр жирлеге советы тарафыннан түбәндәге инициатива белән кабул ителә:

1) жирле референдумда катнашу хокукына ия гражданныр;

2) уставларында сайлауларда һәм (яисә) референдумнарда катнашу каралган һәм федераль законда билгеләнгән тәртиптә һәм вакытларда теркәлгән сайлау берләшмәсе, башка иҗтимагый берләшмә;

3) Шәһәр жирлеге Советы һәм Башкарма комитет җитәкчесе Район алар тарафыннан бергә күрсәтелгән.

5. Әлеге маддәнең 4 пунктының 2 бүлегендә күрсәтелгән гражданныр, сайлау берләшмәләре, башка иҗтимагый берләшмәләр инициативасы буенча жирле референдумны билгеләү шарты булып әлеге инициативаны хуплап имзалар җыю тора, аларның саны шәһәр жирлеге территориясендә теркәлгән референдумда катнашучылар санының 5 процентын тәшкил итә, әмма ул 25 имзадан да ким була алмый.

6. Шәһәр жирлеге советы һәм Район Башкарма комитеты җитәкчесе тарафыннан чыгарылган референдум уздыру инициативасы шәһәр жирлеге Советы карары һәм башкарма комитет җитәкчесе карары белән рәсмиләштерелә. Әлеге инициативаны күрсәтү тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

7. Шәһәр жирлеге Советы жирле референдумны шәһәр жирлеге Советына жирле референдум уздыру инициативасы белән чыгу турындагы документлар кергән көннән соң 30 көн эчендә билгели.

8. Тавыш бирү йомгаклары һәм жирле референдумда кабул ителгән карар рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

9. Жирле референдумда кабул ителгән карар шәһәр жирлеге территориясендә һичшиксез үтәлергә тиеш һәм дәүләт хакимиятенең нинди дә булса органнары, аларның вазыйфаи затлары яисә шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары тарафыннан раслануга мохтаж түгел.

10. Шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары жирле референдумда кабул ителгән карарның үтәлешен әлеге Устав билгеләгән вәкаләтләр бүләшү нигезендә тәмин ителәр.

11. Жирле референдум уздыру турындагы карарга, шулай ук жирле референдумда кабул ителгән карарга карата федераль законнар нигезендә суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.

12. Жирле референдумны әзерләү һәм уздыру тәртибе гамәлдәге законнар белән җайга салына.

14 маддә. Муниципаль сайлаулар

1. Шәһәр жирлегендә муниципаль сайлаулар шәһәр жирлеге депутатларын гомуми тигез һәм турыдан-туры сайлау хокукы нигезендә яшерен тавыш бирү юлы белән сайлау максатларында уздырыла.

2. Шәһәр жирлеге Советы депутатларын сайлаулар мәҗбүри, вакытлы була һәм әлеге Устав билгеләгән срокларда уздырыла.

3. Шәһәр җирлеге Советы депутаты итеп Россия Федерациясе гражданы сайланьрга мөмкин, шулай ук, федераль законнарда каралган очракларда, тавыш бирү көненә 18 яшькә җиткән һәм сайлау хокукына ия чит ил гражданы.

4. Депутатларны сайлауларны билгеләү турындагы карар шәһәр җирлеге советы тарафыннан тавыш бирү көненә кадәр 90 көннән дә иртәрәк һәм 80 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә. Әлеге карар кабул ителгән көннән биш көннән дә соңга калмыйча массакүләм мәгълүмат чараларында рәсми басылып чыгарга тиеш.

Федераль законда билгеләнгән очракларда шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлау шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе яисә суд тарафыннан билгеләнә.

5. Шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлауларны әзерләү һәм уздыру закон һәм әлеге Устав нигезендә төзелә торган сайлау комиссияләре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

6. Шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлаулар бермандатлы сайлау округлары буенча гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

7. Бермандатлы сайлау округы буенча теркәлгән, тавыш бирүдә катнашкан сайлаучыларның иң күп тавышын җыйган кандидат сайланган дип таныла.

8. Теркәлгән кандидатлар тавышларны бертигез җыйса, алданрак теркәлгән кандидат сайланган дип санала.

9. Бермандатлы сайлау округында тавыш бирүне бер кандидатура буенча уздырганда, тавыш бирүдә катнашкан сайлаучылар тавышларының кимендә 50 процентын җыйган кандидат сайланган дип санала.

10. Шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлауга йомгаklar рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

15 маддә. Шәһәр җирлеге Советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү

1. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, шул исәптән Шәһәр җирлеге Башлыгы, сайлаучылар тарафыннан гамәлдәге законнарда һәм әлеге Уставта билгеләнгән нигезләрдә һәм тәртиптә чакыртып алынырга мөмкин.

2. Шәһәр җирлеге депутаты чакыртып алу нигезләре булып депутатның суд тәртибендә расланган, сайлаучыларның ышанычын шик астына куя торган һәм Шәһәр җирлеге Башлыгының депутат бурычларын яисә бурычларын үтәмәүдә, депутат статусына туры килмәслек гамәлләр кылуда, Россия Федерациясе Конституциясенә, Татарстан Республикасы Конституциясенә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының һәм башка норматив хокукый актларының, әлеге Уставның һәм башка муниципаль хокукый актларның гамәлләрендә чагылган конкрет хокукка каршы карарлары яисә гамәлләре (гамәл кылмавы) тора.

3. Шәһәр җирлеге советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү халык инициативасы буенча уздырыла.

4. Чакыртып алу буенча тавыш бирүне уздыру инициативасын күрсәтү һәм аны хуплап гражданныр имзаларын җыю өчен муниципаль сайлауларда катнашу хокукына ия кимендә 10 кеше санында инициатив төркем төзелә.

5. Инициатив төркем инициатив төркемне теркәү турындагы үтенечнамә белән шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясенә мөрәҗәгать итә. Инициатив төркем үтенечнамәсендә депутатның чакыртып алу өчен нигез булып торучы конкрет хокукка каршы карары яисә гамәл кылмавы (гамәл кылмавы) күрсәтелергә тиеш, аны чакыртып алу өчен нигез булып торучы әлеге затның фамилиясе, исеме, атасының исеме, туу датасы һәм урыны, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясе, номеры һәм аны биргән органның исеме яисә коды күрсәтеләп, шулай ук инициатив төркемнең һәр әгъзасының һәм шәһәр җирлеге территориясендә аның исемнән эш итәргә вәкаләтле затларның яшәү урыны адресы

күрсәтелергә тиеш. Инициатив төркемнең үтенечнамәсенә күрсәтелгән төркемнең барлык әгъзалары имза салырга тиеш. Үтенечкә күрсәтелгән хокукка каршы карар яисә депутатның гамәл кылмавы (гамәл кылмавы) расланган суд карары кушып бирелергә тиеш.

6. Инициатив төркемне теркәү, чакыртып алу буенча тавыш бирүне уздыру инициативасын хуплап имзалар жыю шәһәр жирлеге Советы депутаты, жыелган имзаларны тикшерү жирле референдум уздыру өчен законда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

7. Шәһәр жирлеге советы депутатын чакыртып алу буенча тавыш бирү шәһәр жирлеге советы тарафыннан билгеләнә һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләренә исәпкә алып, жирле референдум уздыру өчен законда билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

8. Шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе тарафыннан инициатив төркем үтенечнамәсен караганда, чакыртып алу буенча тавыш бирүне билгеләгәндә шәһәр жирлеге Советы депутаты тиешле шәһәр жирлеге советы тарафыннан аны чакыртып алу өчен нигез буларак күрсәтелә торган хәлләр турында аңлатмалар бирергә, кирәкле документларны тапшырырга хокукы. Күрсәтелгән депутат, сайлау комиссиясенә, шәһәр жирлеге Советының утырышларын уздыру көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча, алдан ук аларны уздыру вакыты һәм урыны турында язмача хәбәр ителергә тиеш.

9. Шәһәр жирлеге Советы депутаты чакыртып алу буенча тавыш бирүне уздырганда, чакыртып алу өчен нигез буларак күрсәтелә торган хәлләр уңаеннан сайлаучыларга аңлатмалар бирү максатларында инициатив төркем белән бертигез нигезләрдә агитация алып бару хокукына ия.

10. Шәһәр жирлеге Советы депутаты, шул исәптән Шәһәр жирлеге Башлыгы, чакыртып алу өчен тиешле сайлау округында теркәлгән сайлаучыларның кимендә яртысы тавыш бирсә, чакыртып алынган дип санала.

11. Шәһәр жирлеге депутаты чакыртып алу буенча тавыш бирү йомгаклары рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

12. Шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе чакыртып алу буенча тавыш бирү йомгакларын рәсми ясаганнан соң 5 көн эчендә инициатив төркемгә, шәһәр жирлеге Советына һәм шәһәр жирлегенә тиешле депутатына чакыртып алу буенча тавыш бирү йомгаклары турында язма рәвештә хәбәр итә.

16 маддә. Шәһәр жирлегенә чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү

1. Чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү халыкның күрсәтелгән үзгәрешләргә ризалыгын алу, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору максатларында уздырыла.

2. Шәһәр жирлегенә чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда шәһәр жирлегенә бөтен территориясендә яисә аның территориясенә бер өлешендә уздырыла.

3. Шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү шәһәр жирлеге советы тарафыннан билгеләнә һәм «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекләренә

исәпкә алып, «Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән билгеләнгән тәртиптә уздырыла.

4. Шәһәр жирлегенең чикләрен үзгәртү, шәһәр жирлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү, әгәр анда шәһәр жирлегенең яртысыннан күбрәге яисә сайлау хокукына ия шәһәр жирлегенең бер өлеше катнашса, булган дип санала. Халык ризалыгы шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртүгә, шәһәр жирлеген үзгәртеп коруга алынган дип санала, әгәр күрсәтелгән үзгәрешләр өчен шәһәр жирлегендә яисә шәһәр жирлегендә тавыш бирүдә катнашкан халыкның яртысыннан күбрәге тавыш бирсә.

5. Шәһәр жирлеген үзгәртү, үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү йомгаклары һәм кабул ителгән карарлар рәсми басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш.

17 маддә. Гражданнар жыены

1. “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында” 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очракларда гражданнар жыены шәһәр жирлеге чикләрен үзгәртү мәсьәләсе буенча торак пунктта үткәрелергә мөмкин, аның составына күрсәтелгән торак пункт керә, ул күрсәтелгән торак пункт территориясен башка жирлек территориясенә керттергә тиеш.

2. Әлеге маддәда каралган гражданнарның жыены анда сайлау хокукына ия торак пунктта яшәүчеләрнең яртысыннан артыгы катнашканда хокуклы. Әгәр гражданнар жыенында катнашучыларның яртысыннан артыгы аның өчен тавыш бирсә, мондый жыен карары кабул ителгән дип санала.

18 маддә. Гражданнарның хокукый инициативасы

1. Гражданнар әлеге Устав һәм шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнгән тәртиптә хокукый инициативага хокуклы.

2. Хокукый ижәт инициативасы белән актив сайлау хокукына ия гражданнар төркеме чыгыш ясарга мөмкин, сайлау хокукына ия шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең саны өч проценттан артмаган санда.

Гражданнарның инициатив төркеменең минималь саны шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

3. Хокук ижәт инициативасын гамәлгә ашыру максатларында гражданнар түбәндәгелергә хокуклы:

гражданнарның яшәү (эшләү) урыны буенча жыелышларын һәм хокук ижәт инициативасын тикшерү һәм күрсәтү буенча башка күмәк чараларны оештырырга һәм уздырырга;

хокук ижәт инициативасын күрсәтүне хуплап имзалар жыю буенча инициатив төркемнәр төзергә;

шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең имзаларын жыярга һәм кануннарга каршы килми торган ысуллар белән хокук чыгару инициативасын күрсәтүне хуплап агитация алып барырга.

4. Шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары гражданнарга хокук чыгару инициативасын гамәлгә ашыруда ярдәм итәргә тиеш.

5. Гражданнарның хокук ижәт инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проекты шәһәр жирлеге советы тарафыннан аның ачык утырышында, Шәһәр жирлеге Башлыгы яисә Район Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан әлеге Уставта билгеләнгән компетенцияләре нигезендә аны керткән көннән алып өч ай эчендә һичшиксез каралырга тиеш.

6. Гражданнарның хокукый инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проекты караганда гражданнарның инициатив төркеме вәкилләренә үз позицияләрен бәян итү мөмкинлегенә тәмин ителергә тиеш.

7. Гражданнарның хокук иҗат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проекты карау процедурасы тиешенчә шәһәр җирлегенә Советлар Рәгланенты, Шәһәр җирлегенә Башлыгының, башкарма Районның норматив хокукый акты белән билгеләнә.

8. Гражданнарның хокук иҗат инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә кертелгән муниципаль хокукый акт проекты карау нәтиҗәләре буенча кабул ителгән нигезле карар рәсми рәвештә язма рәвештә аны керткән гражданнар төркеменә җиткерелергә тиеш.

19 маддә. Территориаль иҗтимагый үзидарә

1. Җирлектә территориаль иҗтимагый үзидарә гражданнарның җыелышларын һәм конференцияләрен үткөрү, шулай ук территориаль иҗтимагый үзидарә органнары тәзу юлы белән турыдан-туры халык тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Территориаль иҗтимагый үзидарә гражданнарның түбәндәге территорияләре чикләрендә гамәлгә ашырыла: күпфатирлы торак йорт подъезды; күпфатирлы торак йорт; торак йортлар төркеме; торак микрорайон; торак пункт, җирлек булып тормаучы; шәһәр җирлегенә чикләрендә гражданнарның башка яшәү территорияләре.

3. Территориаль иҗтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория чикләре шәһәр җирлегенә советлар тарафыннан әлегә территориядә яшәүче халык тәкъдиме буенча шәһәр җирлегендә территориаль иҗтимагый үзидарә турында нигезләмәдә шәһәр җирлегенә Советлар тарафыннан раслана торган тәртиптә билгеләнә.

4. Территориаль иҗтимагый үзидарә гамәлгә ашырыла торган территория башка шундый ук территория составына керә алмый.

5. Территориаль иҗтимагый үзидарә аның уставы нигезендә юридик зат булырга мөмкин һәм коммерциягә карамаган оешманың оештыру-хокукый формасында дәүләт теркәве узарга тиеш.

6. Территориаль иҗтимагый үзидарә уставында түбәндәгеләр билгеләнә:

1) ул гамәлгә ашырыла торган территория;

2) территориаль иҗтимагый үзидарә эшчәнлегенә максатлары, бурычлары, рәвешләре һәм төп юнәлешләре;

3) территориаль иҗтимагый үзидарә органнарының вәкаләтләрен, хокукларын һәм бурычларын булдыру, туктату тәртибе, вәкаләтләре чоры;

4) карарлар кабул итү тәртибе;

5) мөлкәт сатып алу тәртибе, шулай ук күрсәтелгән мөлкәттән һәм финанс чараларыннан файдалану һәм алар белән эш итү тәртибе;

6) территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруны туктату тәртибе.

7. Территориаль иҗтимагый үзидарә эшчәнлегенә мәсьәләләре буенча гражданнарның җыелышлары, конференцияләре аның уставы нигезендә чакырыла.

8. Территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар җыелышы, әгәр анда уналты яшькә җиткән тиешле территориядә яшәүче халыкның кимендә өчтән берен катнашса, хокуклы дип санала.

Территориаль иҗтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча гражданнар конференциясе, әгәр анда уналты яшькә җиткән тиешле территориядә яшәүчеләрнең кимендә өчтән берен тәшкил итүче гражданнар җыелышларында сайланган делегатларның кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

9. Территориаль иҗтимагый үзидарәне гамәлгә ашыручы гражданнар җыелышының, конференциясенә аерым вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

- 1) территориаль ижтимагый үзидарә органнары структурасын билгеләү;
- 2) территориаль ижтимагый үзидарә уставын кабул итү, аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- 3) территориаль ижтимагый үзидарә органнарын сайлау;
- 4) территориаль ижтимагый үзидарә эшчәнлегенең төп юнәлешләрен билгеләү;
- 5) территориаль ижтимагый үзидарә керемнәре һәм чыгымнары сметасын һәм аның үтәләше турындагы хисапны раслау;
- 6) территориаль ижтимагый үзидарә органнары эшчәнлеге турында хисапларны карау һәм раслау.

10. Территориаль ижтимагый үзидарә органнары:

- 1) тиешле территориядә яшәүче халык мәнфәгатьләрен күрсәтә;
- 2) гражданнар җыелышларында һәм конференцияләрендә кабул ителгән карарларның үтәләшен тәэмин итәләр;
- 3) тиешле территориядә яшәүче гражданнарның социаль-көнкүреш ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлдерелгән территорияне карап тоту, төзекләндерү, башка хужалык эшчәнлеген күрсәтелгән гражданнар акчалары исәбеннән дә, район башкарма комитеты белән төзелгән шартнамә нигезендә дә гамәлгә ашырырга мөмкин;
- 4) шәһәр җирлеге Советына, Шәһәр җирлеге Башлыгына һәм Районның башкарма комитетына әлеге органнар һәм җирле үзидарәнең үз компетенцияләренә күрсәтелгән актларны кабул итү кертелгән вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле муниципаль хокукый актлар проектларын керттергә хокуклы.

11. Территориаль ижтимагый үзидарәне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибе, җирле бюджеттан кирәкле акчаларны бүлеп бирү шартлары һәм тәртибе әлеге Устав һәм шәһәр җирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

20 маддә. Территориаль ижтимагый үзидарә учреждениесе тәртибе

1. Территориаль ижтимагый үзидарә булдыру максатларында шәһәр җирлегендә яшәүчеләр, җирле үзидарә органнары инициативасы буенча территориаль ижтимагый үзидарә уставы проектын эшләүне гамәлгә ашыручы һәм чикләрендә шушы территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру күздә тотыла торган территориядә яшәүче гражданнар җыелышын оештыручы гражданнарның инициатив төркеме төзелә.

2. Гражданнар җыелышы шәһәр җирлегенең тиешле территориясендә территориаль ижтимагый үзидарә төзү турында карар кабул итә, аның уставын кабул итә, шулай ук шәһәр җирлеге советында территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәүгә бәйле мәсьәләләр буенча гражданнар җыелышын тапшырырга вәкаләтле вәкилле (вәкилләрне) билгели.

3. Территориаль ижтимагый үзидарә территориаль ижтимагый үзидарә уставын шәһәр җирлеге советы теркәгән вакыттан гамәлгә куелган дип санала.

21 маддә. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү тәртибе

1. Территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү өчен Шәһәр җирлеге Башлыгына гражданнар җыелышының вәкаләтле вәкиле (вәкаләтле вәкилләре) түбәндәгеләр тапшырыла:

1) гражданнар җыелышының барлык вәкаләтле вәкилләре тарафыннан имзаланган территориаль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турында гариза;

2) территориаль ижтимагый үзидарә төзү турында карар кабул ителгән гражданнар җыелышы беркетмәсе, фамилиясен, исемнән, атасының исемнән, туу датасын, паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документының сериясен, номерын һәм бирелү датасын, вәкаләтле һәр вәкилнең яшәү урыны адресын күрсәтеп;

3) территорияль ижтимагый үзидарә уставының ике нөсхәсе.

2. Әлеге маддәның 1 пунктында билгеләнгән документлардан тыш, башка документларны тапшыру турындагы таләпләр рөхсәт ителми.

Вәкаләтле вәкилгә, исемлекне һәм аларны алу датасын күрсәтеп, документлар алу расписка бирелә.

3. Шәһәр җирлеге Башлыгы территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турындагы документлар кергән көннән соң ике атна эчендә уставны теркәү турында яисә аны теркәүдән баш тарту турында шәһәр җирлеге Советы карары проекты алдан карауны һәм әзерләүне оештыра.

4. Гражданныр җыелышының вәкаләтле вәкилләре территорияль ижтимагый үзидарә уставын һәм шәһәр җирлеге Советының киңәш бирү тавышы хокукына ия утырышында алдан караганда катнашырга хокуклы.

5. Шәһәр җирлеге Советы территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турында яисә әлеге маддәның 1 пунктында күрсәтелгән документларны алган көннән соң 30 көн эчендә аны теркәүдән баш тарту турында карар кабул итә. Уставны теркәүдән баш тарту мотивлаштырылган булырга тиеш.

6. Территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту өчен түбәндәгеләр нигез булырга мөмкин:

1) Россия Федерациясе Конституциясе территорияль ижтимагый үзидарә уставы нормаларына, федераль законнарга, Татарстан Республикасы Конституциясенә һәм Татарстан Республикасы законнарына, шәһәр җирлеге Уставына, башка муниципаль хокукый актларга каршы килү;

2) әлеге Уставның 19 маддәсындагы 4 пункты таләбе үтәлмәгән.

7. Территорияль ижтимагый үзидарәне төзүнең максатка ярашсызлыгы мотивлары буенча территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәүдән баш тарту рөхсәт ителми.

8. Шәһәр җирлеге советы кабул иткән территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәү мәсьәләсе буенча дәлилленгән карар өч көн эчендә рәсми рәвештә гражданныр җыелышының вәкаләтле вәкиле (вәкаләтле вәкилләре) игътибарына җиткерелергә тиеш.

9. Шәһәр җирлеге советы территорияль ижтимагый үзидарә уставын теркәү турында карар кабул иткән очракта, уставның бер нөсхәсе теркәлүе турында тамга белән гражданныр җыелышының вәкаләтле вәкиленә тапшырыла, икенче нөсхәсе шәһәр җирлеге Советында саклана.

10. Территорияль ижтимагый үзидарә уставына кертелә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр шәһәр җирлеге советы тарафыннан әлеге маддәда билгеләнгән тәртиптә теркәлергә тиеш. Күрсәтелгән үзгәрешләр һәм өстәмәләр аларны теркәгән көннән үз көченә керә.

22 маддә. Халык тыңлаулары, гавами фикер алышулар

1. Шәһәр җирлеге Советы, Шәһәр җирлеге Башлыгы катнашында җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль хокукый актлар проектлары буенча фикер алышу өчен халык алдында тыңлаулар үткәрелергә мөмкин.

2. Халык тыңлаулары халык, шәһәр җирлеге советы яки Шәһәр җирлеге Башлыгы инициативасы буенча үткәрелә.

Халык яки шәһәр җирлеге советы инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулар шәһәр җирлеге советы тарафыннан, ә Шәһәр җирлеге Башлыгы - Шәһәр җирлеге Башлыгы инициативасы буенча Шәһәр җирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

3. Халык тыңлауларына чыгарылырга тиеш:

1) шәһәр җирлеге уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукый акт проекты, шәһәр җирлеге Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе яисә Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелү очракларыннан тыш;

2) шәһәр җирлеге бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) шәһәр җирлегенең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясе проекты;

4) «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 маддәсы нигезендә шәһәр җирлеген үзгәртеп кору өчен тавыш бирү юлы белән яисә гражданнар җыеннарында белдерелгән шәһәр җирлеге халкының ризалыгын алу таләп ителгән очраклардан тыш;

4. Гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар, әгәр законнарда башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хокукый акт проектын тиешле орган яисә шәһәр җирлегенең вазыйфаи заты караган көнгә кадәр 20 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

5. Аларны уздыру вакытын һәм урынын күрсәтеп гавами тыңлаулар уздыру турындагы карар һәм гавами тыңлауларга чыгарыла торган тиешле муниципаль хокукый акт проекты, законнар белән башкасы билгеләнмәгән булса, гавами тыңлаулар уздырылган көнгә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

6. Гавами тыңлаулар уздыру турында карар басылып чыккан көннән алып шәһәр җирлегендә яшәүчеләр шәһәр Башлыгына гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсьәлә буенча язма тәкъдимнәр һәм искәрмәләр, шул исәптән муниципаль хокукый актның гавами тыңлауларына чыгарылуы проектка төзәтмәләр һәм башка тәкъдимнәр җибәрергә хокуклы. Шәһәр җирлеге Башлыгы кергән тәкъдимнәрне һәм искәрмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр гавами тыңлауларда катнашучыларга җиткерелә.

7. Халык тыңлаулары, әгәр законнар белән башкасы билгеләнмәгән булса, муниципаль хокукый акт проектын карау көненә кадәр 7 көннән дә соңга калмыйча уздырыла. Халык тыңлаулары белгечләр, экспертлар, кызыксынган затлар чакыруы белән уздырыла. Халык тыңлауларында шәһәр җирлегенең теләсә кайсы кешесе катнашырга хокуклы.

8. Гавами тыңлаулар уздыру йомгалары буенча җирле үзидарә органнары һәм шәһәр җирлегенең вазыйфаи затлары тарафыннан мәҗбүри каралырга тиешле тәкъдимнәр кабул ителә, аларның компетенцияләренә муниципаль хокукый акт проектын гавами тыңлауларга чыгару кертелгән.

9. Гавами тыңлауларның нәтижәләре, кабул ителгән карарларның дәлилләнгән нигезләмәсен дә кертәп, гавами тыңлаулар уздырганнан соң 7 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

10. Гавами тыңлауларны оештыру һәм үткәрү тәртибе шәһәр җирлеге Советы тарафыннан раслана торган гавами тыңлаулар турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

11. Генераль план проекты, җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләре проекты, территорияне планлаштыру проекты, территорияне ызанлау проектлары, территорияне төзекләндерү кагыйдәләре проекты, күрсәтелгән документларның берсенә үзгәрешләр кертүне күздә тоткан проектлар, җир кишәрлегеннән яисә капитал төзелеш объектларыннан файдалануның рөхсәт ителгән төренә, рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, рөхсәт ителгән төзелешнең иң чик параметрларыннан тайпылуга, капитал төзелеш объектларын реконструкцияләүгә рөхсәт бирү турындагы карарларның проектларына, җир кишәрлекләреннән һәм капитал төзелеш объектларыннан рөхсәт ителгән

файдалануның бер төрен үзгөртү мәсьәләләренә, жирдән файдалануның расланган кагыйдәләре булмаганда һәм төзелеш объектларыннан файдалануның башка төрен үзгөртү мәсьәләләренә жәмәгатьчелек фикер алышулары яки гавами тыңлаулар үткөрелә, аларны оештыру һәм үткөрү тәртибе шәһәр төзелеше турындагы кануннарның шәһәр төзелеше турындагы нигезләмәләрен исәпкә алып билгеләнә.

23 маддә. Гражданныр жыелышы

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр турында фикер алышу, жирле үзидарә органнары һәм шәһәр жирлеге жирле үзидарәсенәң вазыйфаи затлары эшчәнлеге турында халыкка мәгълүмат бирү, шәһәр жирлеге территориясе өлешендә территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру өчен гражданныр жыелышлары үткөрелергә мөмкин. Гражданныр жыелышы микрорайоннарға, торақ массивларға, кварталларға, урамнарға, торақ йортларға чакырыла.

2. Гражданныр жыелышы халык, шәһәр жирлеге Советы, Шәһәр жирлеге Башлыгы инициативасы буенча, шулай ук территориаль ижтимагый үзидарә уставында каралган очрақларда үткөрелә.

3. Шәһәр жирлеге Советы яки Шәһәр жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткөрелә торган гражданныр жыелышы тиешенчә шәһәр жирлеге советы яисә Шәһәр жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

4. Халык инициативасы буенча үткөрелә торган гражданныр жыелышы Шәһәр жирлеге Советының территориаль ижтимагый үзидарә органнарының, тиешле территориядә яшәүче һәм шушы территорияләрдә урнашкан предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар житөкчеләре жыелышында катнашу хокукына ия булган гражданныр төркеменәң язма тәкъдиме буенча билгеләнә.

Гражданныр жыелышын үткөрү турындагы тәкъдимдә аны карауга чыгарыла торган мәсьәләләр исемлеге, жыелышны уздыру вакыты һәм урыны күрсәтелергә тиеш. Тәкъдим вәкаләтле затлар тарафыннан имзаланырга тиеш, ә әгәр жыелышны үткөрү инициативасы белән гражданныр төркеме мөрәжәгать итсә - әлеге гражданныр, аларның һәркайсының фамилиясен, исемен, атасының исемен, туган көнен, яшәу урыны адресын күрсәтеп мөрәжәгать итә.

Шәһәр жирлеге советы үзенәң якындагы утырышында гражданныр жыелышын үткөрү турында кертелгән тәкъдимне карый.

Шәһәр жирлеге Советы гражданнырның жыелышын үткөрүдән үзенәң максатка ярашсызлыгы мотивлары буенча баш тартырга хокуклы түгел.

5. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыру максатларында гражданныр жыелышын билгеләү һәм үткөрү тәртибе территориаль ижтимагый үзидарә Уставы белән билгеләнә.

6. Гражданныр жыелышын уздыру вакыты һәм алар турында фикер алышуга кертелә торган мәсьәләләр турында тиешле территориядә яшәүчеләр жыелыш үткөрү көненә кадәр жиде көннән дә соңға калмыйча массакуләм мәгълүмат чараларын, почта хәбәрләрен, квартал саен (хужалык) йөрү, игълан итү һәм башка мөмкин булган чараларны файдаланып хәбәр ителә.

Гражданныр жыелышын әзерләүне һәм уздыруны Районның башкарма комитеты тәәмин итә.

7. Жыелышлар эшендә әлеге территориядә яшәүче, сайлау хокукына ия 18 яшькә житкән гражданныр катнашырга хокуклы. Жыелышта катнашырга хокукы булган гражданнырның гомуми саны муниципаль сайлаулар уздырганда файдаланыла торган Россия Федерациясе чикләрендә булу урыны һәм яшәу урыны буенча Россия Федерациясе гражданнырын теркәүне исәпкә алу күрсәткечләре нигезендә билгеләнә.

Жыелышта катнашырга хокукы булган гражданныр санының кимендә өчтөн бере катнашса, гражданныр жыелышы тулы хокуклы дип санала.

Жыелыш карарлары жыелышта катнашкан гражданның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

8. Гражданныр жыелышы шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнарына һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затларына мәрәжәгатьләр кабул итәргә, шулай ук жирле үзидарә органнары һәм шәһәр жирлеге жирле үзидарәсенең вазыйфаи затлары белән үзара мөнәсәбәтләрдә гражданныр жыелышын тәкъдим итәргә вәкаләтле затларны сайларга мөмкин.

9. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча үткәрелә торган гражданныр жыелышы үз компетенциясенә территориаль ижтимагый үзидарә уставы белән кертелгән мәсьәләләр буенча карар кабул итә.

10. Гражданныр жыелышы кабул иткән мәрәжәгатьләр компетенцияләренә мәрәжәгатьләрдәге мәсьәләләргә хәл итү кертелгән шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан язма җавап җибәреләп һичшиксез каралырга тиеш.

11. Гражданныр жыелышын билгеләү һәм уздыру тәртибе, шулай ук гражданныр жыелышының вәкаләтләре федераль закон, әлеге Устав һәм шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты, территориаль ижтимагый үзидарә уставы белән билгеләнә.

12. Гражданныр жыелышы йомгаклары аны уздырганнан соң бер ай эчендә рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткереләргә) тиеш.

24 маддә. Гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы)

1. Гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча фикер алышу һәм шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең фикерен ачыклау зарурлыгы очрагында уздырыла. Шәһәр жирлегенең тиешле территориаль өлешләрендә яшәүчеләр арасынан гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) гражданныр жыелышын чакыру кыенлашкан очракларда уздырыла, шул исәптән, әгәр тиешле территориядә яшәүче һәм гражданныр жыелышында катнашу хокукы булган кешеләр саны 300 кешедән артып китсә.

2. Гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) гражданныр жыелышы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) халык, шәһәр жирлеге Советы, Шәһәр жирлеге Башлыгы инициативасы буенча уздырыла. Шәһәр жирлеге советы яки Шәһәр жирлеге Башлыгы инициативасы белән уздырыла торган гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) тиешенчә шәһәр жирлеге советы яисә Шәһәр жирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә. Халык инициативасы белән уздырыла торган гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) шәһәр жирлеге советы тарафыннан билгеләнә.

4. Әгәр анда сайланган делегатларның яртысыннан артыгы катнашса, гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) хокукы дип санала. Конференция карарлары (делегатлар жыелышлары) конференциядә катнашучы делегатларның күпчелек тавышы белән кабул ителә.

5. Гражданныр конференциясен (делегатлар жыелышын) билгеләү һәм үткәрү, делегатлар сайлау тәртибе әлеге Устав һәм шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты, территориаль ижтимагый үзидарә уставы белән билгеләнә.

6. Территориаль ижтимагый үзидарәне гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гражданныр конференциясе (делегатлар жыелышы) территориаль ижтимагый үзидарә уставында каралган тәртиптә һәм очракларда билгеләнә һәм үткәрелә.

7. Гражданныр конференциясе нәтижеләре (делегатлар жыелышы) аны уздырганнан соң бер ай эчендә рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткереләргә) тиеш.

25 маддә. Гражданнардан сорау

1. Гражданнардан сорау жирле үзидарәнең органнары һәм вазыйфаи затлары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары карарлар кабул иткәндә халык фикерен ачыклау һәм аны исәпкә алу өчен бөтен территориядә яисә шәһәр жирлеге территориясендә үткәрелә.

Сораштыру нәтижәләре киңәш характерында.

2. Гражданнардан сораштыруда сайлау хокукына ия шәһәр жирлегендә яшәүчеләр катнашырга хокуклы.

3. Гражданнардан сорау түбәндәге инициатива белән үткәрелә:

1) шәһәр жирлеге Советы яисә Шәһәр жирлеге Башлыгы - жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча;

2) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары - республика һәм республика әһәмиятендәге объектлар өчен шәһәр жирлеге жирләренең максатчан билгеләнешен үзгәртү турында карарлар кабул иткәндә гражданнарның фикерен исәпкә алу өчен.

4. Гражданнардан сорашып белешүне билгеләү һәм үткөрү тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукый акты белән билгеләнә.

5. Гражданнардан сорашып белешүне билгеләү турындагы карар шәһәр жирлеге советы тарафыннан кабул ителә. Шәһәр жирлеге Советының гражданнардан сорашып белешүне билгеләү турындагы карарында түбәндәгеләр билгеләнә:

1) сорашып белешүне уздыру датасы һәм сроклары;

2) сораштыру уздырганда тәкъдим ителә торган (тәкъдим ителә торган) сорауны (соруларны) формулировкалау;

3) сораштыру үткөрү методикасы;

4) сораштыру кәгазенең формасы;

5) сораштыруда катнашучы шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең минималь саны.

6. Шәһәр жирлегендә яшәүчеләр гражданнардан сорашып белешү үткөрү турында аны үткөрү алдыннан кимендә 10 көн кала хәбәр ителергә тиеш.

7. Гражданнардан сорашып белешү әзерләүгә һәм уздыруга бәйле чараларны финанслау түбәндәгечә гамәлгә ашырыла:

1) шәһәр жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән - шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары инициативасы буенча сораштыру уздырганда;

2) Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән - Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча сораштыру уздырганда.

8. Сораштыру нәтижәләре аны уздырганнан соң бер ай эчендә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш. Сораштыру нәтижәләре белән шәһәр жирлегендә яшәүче теләсә кайсы кеше танышырга хокуклы. Шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары тарафыннан тиешле карарлар кабул ителгәндә сорашып белешү нәтижәләре мәжбүри исәпкә алынырга тиеш.

26 маддә. Жирле әһәмияттәге аеруча мөһим мәсьәләләр буенча халык фикер алышуы

1. Муниципаль хокукый актлар проектларын һәм жирле әһәмияттәге башка аеруча мөһим мәсьәләләрне халык фикер алышуына чыгару турындагы карар шәһәр жирлеге советы тарафыннан үз инициативасы буенча яисә тиешле территориядә яшәүче гражданнар таләбе буенча шәһәр жирлеге Советы билгеләгән тәртиптә кабул ителә.

2. Муниципаль хокукый акт проекты тексти һәм халык фикер алышуына чыгарыла торган мәсьәләләр буенча башка материаллар халык фикер алышуына чыгарылганнан соң биш көннән дө соңга калмыйча массакуләм мөгълүмат чараларында бастырып

чыгарыла, жирлек халкына жибәрелә, халыкка танышу өчен мөмкин булган урыннарда урнаштырыла, башка ысуллар белән халыкка житкерелә.

3. Шәһәр жирлеге Советы халык фикер алышуына сорау чыгару белән бер үк вакытта фикер алышу барышында керә торган тәкъдимнәрне һәм искәrmәләрне карау эшен оештыру срогын һәм тәртибен билгели, күрсәтелгән максат өчен махсус комиссия төзи.

4. Шәһәр жирлеге Советы үзе чыгара торган муниципаль хокукый актлар проектлары һәм жирле әһәмияттәге башка аеруча мөһим мәсьәлеләр буенча фикер алышуны тәмин итә, моның өчен кирәкле шартлар тудыра.

5. Халык фикер алышуына чыгарылган мәсьәлеләр буенча тәкъдимнәр һәм искәrmәләр шәһәр жирлеге советына жибәрелә.

6. Муниципаль хокукый актлар проектлары һәм жирле әһәмияттәге башка аеруча мөһим мәсьәлеләр буенча тәкъдимнәр һәм искәrmәләр шәһәр жирлеге Советы тарафыннан карала.

7. Халык фикер алышуы йомгаклары турында халыкка хәбәр ителә.

27 маддә. Гражданнарның шәһәр жирлеге үзидарә органнарына мөрәжәгатьләре

1. Гражданнар шәһәр жирлегенең үзидарә органнарына индивидуаль һәм коллектив мөрәжәгатьләргә хокуклы.

2. Гражданнарның мөрәжәгатьләре «Россия Федерациясе гражданнары мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында» 2006 елның 2 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда, шулай ук Татарстан Республикасының гамәлдәге законнарында билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда каралырга тиеш.

3. Гражданнарның мөрәжәгатьләрен карау тәртибен һәм срокларын бозган өчен жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

28 маддә. Жирлек Иҗтимагый (консультатив) советлары

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәлеләр буенча карарлар әзерләгәндә һәм гамәлгә ашырганда халык ихтыяжларын һәм мәнфәгатьләрен исәпкә алу, жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә җәмәгать контролен гамәлгә ашыру максатларында шәһәр жирлегенең Иҗтимагый советы төзелә.

2. Шәһәр жирлегенең иҗтимагый советы шәһәр жирлеге халкының, иҗтимагый берләшмәләр һәм коммерциягә карамаган башка оешмалар вәкилләренең үз эшчәнлегендә ирекле катнашу нигезендә төзелә.

3. Шәһәр жирлегенең Иҗтимагый советын төзү тәртибе, аның утырышларын үткөрү һәм карарлар кабул итү тәртибе, шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнарының шәһәр жирлеге Иҗтимагый советы эшчәнлегенә ярдәм итүнең мәгълүмат, консультация бирү һәм башка мәсьәлеләре, аны тарату процедурасы, шулай ук аны оештыруның һәм эшчәнлекнең башка мәсьәлеләре шәһәр жирлеге Советы тарафыннан раслана торган нигезләмә белән билгеләнә.

4. Башка иҗтимагый (консультатив) советлар шәһәр жирлегенең жирле үзидарә органнары каршында аларның карарлары нигезендә төзелергә мөмкин.

5. Иҗтимагый (консультатив) советларда эш җәмәгать башлангычларында гамәлгә ашырыла.

29 маддә. Шәһәр жирлегендә яшәүчеләр тарафыннан жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыруның һәм аны гамәлгә ашыруда катнашуның башка рәвешләре

1. Өлеге Уставта каралган рәвешләр белән беррәттән халык жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыруның һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуының федераль закон нигезендә гражданның Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга, Татарстан Республикасы законнарына каршы килми торган башка рәвешләрдә жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашырга хокуклы.

2. Шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең жирле үзидарәне турыдан-туры гамәлгә ашыруы һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуы законлылык, ирекле принципнарына нигезләнә.

Жирле үзидарә органнары һәм шәһәр жирлеге жирле үзидарәсенә вазыйфаи затлары халыкка турыдан-туры шәһәр жирлегендә яшәүче жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда һәм халыкның жирле үзидарәне гамәлгә ашыруда катнашуында ярдәм итәргә тиеш.

III бүлек. ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

30 маддә. Шәһәр жирлеге Советы - шәһәр жирлеге үзидарәсенә вәкиллеке органы

1. Шәһәр жирлеге Советы - жирле үзидарәнең даими эшләүче, коллегиаль вәкиллеке органы булып тора.

2. Шәһәр жирлеге Советының рәсми исеме - «Зеленодольск шәһәре Советы» (алга таба - шәһәр Советы)

3. Шәһәр жирлеге Советының вәкаләтләр чоры - 5 ел.

4. Шәһәр жирлеге советы шәһәр жирлегендә яшәүчеләргә хисап тотта һәм контрольдә тотта.

5. Шәһәр жирлеге Советының үз исеме белән шәһәр жирлеге гербы төшерелгән мөһер, бланклар бар.

6. Шәһәр жирлеге Советы эшчәнлеген тәмин итүгә чыгымнар шәһәр жирлеге бюджетында Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

31 маддә. Шәһәр жирлеге Советы составы

1. Шәһәр жирлеге Советы бермандатлы сайлау округлары буенча муниципаль сайлауларда сайланган 25 депутаттан тора.

2. Шәһәр жирлеге Советы аның составына шәһәр жирлеге Советының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән ике депутатны сайлаганда хокуклы була.

3. Шәһәр жирлеге Советы шәһәр жирлеге Советы депутатлары арасынан жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү өчен шәһәр жирлеге Советы Президиумын сайлай. Шәһәр жирлеге Советы Президиумы шәһәр жирлеге Советы органы булып тора һәм аңа хисап тотта. Шәһәр жирлеге Советы Президиумының эшен формалаштыру тәртибе шәһәр жирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

32 маддә. Шәһәр жирлеге Советы депутаты статусы

1. Шәһәр жирлеге депутаты вәкаләтләргә аны сайлаган көннән башлана һәм яңа чакырылыш шәһәр жирлеге Советы эшли башлаган көннән туктатыла.

2. Шәһәр жирлеге Советы депутаты, өлеге Устав билгеләгән очрактан тыш, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән берләштереп, үзләштерелмәгән нигездә эшли.

3. Шәһәр җирлеге Советы депутаты статусына бәйле чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

4. Шәһәр җирлеге Советы депутаты законнар, әлеге Устав, шәһәр җирлеге Советы карарлары нигезендә үз вәкаләтләрен тоткарлыксыз гамәлгә ашыру өчен шартлар тәэмин ителә.

5. Шәһәр җирлеге Советы депутаты шәһәр җирлеге советы тарафыннан раслана торган депутат этикасы кагыйдәләрен үтәргә тиеш, алар шул исәптән депутатның түбәндәге йөкләмәләрен булырга тиеш:

1) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм шәхсән яисә аның якин туганнарына кагылышлы мәсьәләләренә хәл иткәндә җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданныр эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын файдаланмаска;

2) депутат бурычларын объектив башкаруда шик тудырырлык үз-үзен тотышыннан тыелырга, шулай ук аның абруена яисә шәһәр җирлеге советы абруена зыян китерергә сәләтле конфликтлы хәлләрдән качарга;

3) мәнфәгатьләр конфликты барлыкка килү куркынычы булганда - шәхси кызыксыну депутат бурычларын объектив үтәүгә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вәзгыять, - бу хакта шәһәр җирлеге Советына хәбәр итәргә һәм аның әлеге конфликтны булдырмауга яисә җайга салуга юнәлдерелгән карарын үтәргә;

4) шәһәр җирлеге Советында билгеләнгән гавами чыгышлар кагыйдәләрен үтәргә;

5) депутат эшчәнлегенә бәйле булмаган максатларда конфиденциаль характердагы белешмәләргә кертелгән, депутат вазыйфаларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләренә фаш итмәскә һәм файдаланмаска;

6) физик һәм юридик затлардан депутат бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссуда, хезмәт күрсәтүләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләүләр) алынмаска.

6. Шәһәр җирлеге Советы депутаты «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләренә, тьюларны, бурычларны үтәргә тиеш. Шәһәр җирлеге депутаты вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрәдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм счетлары (кертемнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тью турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән вакытыннан алда туктатыла.

7. Шәһәр җирлеге Советы депутаты коррупциягә каршы торы турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләренә дәрәсләген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының иң югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча уздырыла.

8. Әлеге маддәның 7 өлеше нигезендә уздырылган тикшерү нәтижәсендә «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрәдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил

финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын биләүче затларның һәм аларның керемнәренә башка затларның чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органының югары вазыйфаи заты (жирле үзидарә органының) тиешле вәкаләтләрне кабул итү турында гаризасы белән мөрәҗәгать итә.

9. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затлар тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр Зеленодольск муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла һәм (яисә) массакуләм мәгълүмат чараларына муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгару өчен бирелә.

10. Депутатның сайлаучылар белән очрашулары биналарда, махсус билгеләнгән урыннарда, шулай ук йорт эчендәге территорияләрдә уздырыла. Бу очракта аларны үткәру тормыш-яшәешне тәэмин итү, транспорт яисә социаль инфраструктура, элемент объектлары эшчәнлегә бозылуга, жәяүлеләр һәм (яисә) транспорт чаралары хәрәкәтенә комачаулар булдыруга йә гражданның торак урыннарына яисә транспорт яисә социаль инфраструктура объектларына керүенә китермәскә тиеш. Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарының яисә жирле үзидарә органнарының мондый очрашулар турында хәбәрә таләп ителми. Шулай ук вакытта депутат күрсәтелгән органнарда аларны уздыру датасы һәм вакыты турында алдан хәбәр итәргә хокуклы.

11. Жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен махсус бүлөп бирелгән урыннарны билгелеләр, шулай ук жирле үзидарә органнары депутатларның сайлаучылар белән очрашуларын уздыру өчен бирелә торган биналарның исемлеген һәм аларны бирү тәртибен билгелеләр.

12. Депутатның гавами чара рәвешендә сайлаучылар белән очрашулары жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә үткәрелә.

13. Жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнә торган гавами чара рәвешендә депутат сайлаучылар белән очрашуларны оештыруга яисә уздыруга каршылык күрсәтү Россия Федерациясе законнары нигезендә административ жаваплылыкка китерә.

33 маддә. Шәһәр жирлегә депутаты сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәте

1. Шәһәр жирлегә Советы депутаты сайлаучылар, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт органнары һәм аның сайлау округы территориясендә урнашкан башка органнар коллективлары белән элементдә тора.

2. Шәһәр жирлегә Советы депутаты сайлаучылар алдында жаваплы һәм алар алдында хисап тота.

3. Шәһәр жирлегә Советы депутаты сайлаучылар алдында үз эше турында елына кимендә бер тапкыр хисап тота, аларга даими рәвештә шәһәр жирлегә советы эше турында хәбәр итә, шулай ук аена кимендә бер тапкыр сайлаучыларны кабул итә.

4. Шәһәр жирлегә Советы депутаты шәһәр жирлегә халкының законлы хокукларын, ирекләрен һәм мәнфәгатьләрен тәэмин итү буенча законнарда каралган чараларны күрергә, шулай ук исәптән алардан кергән тәкъдимнәрне, гаризаларны, шикаятьләрне карарга, аларда булган мәсьәләләрне дәрәс һәм үз вакытында хәл итәргә тиеш.

34 маддә. Яңадан сайланган шәһәр жирлегә Советы эшен оештыру

1. Яңа чакырылыш шәһәр җирлеге Советы беренче утырышка депутатларның билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе сайланган көннән соң ун көннән дә соңга калмыйча жыела. Шәһәр җирлеге Советының сайлаулардан соң беренче утырышы Шәһәр җирлеге Башлыгы, ә ул булмаса - шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе тарафыннан чакырыла.

2. Шәһәр җирлеге Советының сайлаулардан соң беренче утырышын шәһәр җирлегенең яңа Башлыгын сайлаганчы ача һәм яшьлеге буенча иң өлкән депутат алып бара.

35 мaddә. Шәһәр җирлеге Советы компетенциясе

1. Шәһәр җирлеге Советы компетенциясендә түбәндәгеләр бар:

1) шәһәр җирлеге уставын кабул итү һәм аңа үзгәрешләр кертү;
2) шәһәр җирлеге территориясендә гомуммәҗбүри кагыйдәләр билгеләү;
3) шәһәр җирлеге бюджетын һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау;
4) җирле салымнарны һәм җыемнарны билгеләү, үзгәртү һәм юкка чыгару, аларны түләү буенча салымнар һәм җыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә ташламалар бирү;

5) шәһәр җирлегенең социаль-иқтисадый үсеш стратегиясен раслау;

6) энергияне сак тоту һәм энергетика нәтиҗәләгән арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны раслау;

7) шәһәр җирлегенең чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору турындагы инициативаны күрсәтү;

8) шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлауларны билгеләү; шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлаулар буенча сайлау округлары схемасын раслау;

9) җирле референдумны билгеләү;

10) Шәһәр җирлеге Башлыгын сайлау;

11) Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасарын сайлау;

12) шәһәр җирлеге советы депутатлары арасынан шәһәр җирлеге вәкилен муниципаль район Советына сайлау;

13) шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе әгъзаларын билгеләп кую;

14) шәһәр җирлеге чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору, чакыртып алу буенча тавыш бирүне шәһәр җирлеге Советы депутатын үзгәртү мәсьәләләре буенча билгеләү;

15) Татарстан Республикасы Дәүләт Советында закон чыгару инициативасы хокукын гамәлгә ашыру;

16) шәһәр җирлегенең муниципаль милкендәге мөлкәткә идарә итү һәм аның белән эш итү тәртибен, шул исәптән федераль законнар нигезендә аны хосусыйлаштыру тәртибен һәм шартларын билгеләү; читләштерү шәһәр җирлеге Советы тарафыннан килештереп яисә расланганнан соң гамәлгә ашырыла торган муниципаль мөлкәт төрләре исемлеген билгеләү;

17) муниципаль предприятиеләрне төзү, үзгәртеп оештыру һәм бетерү турында, шулай ук муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәтләренә тарифлар билгеләү, федераль законнарда каралган очраклардан тыш, эшләр башкару турында карарлар кабул итү тәртибен билгеләү;

18) шәһәр җирлегенең муниципальара хезмәттәшлек оешмаларында катнашу тәртибен билгеләү;

19) җирле үзидарә органнары эшчәнлеген матди-техник һәм оештыру ягынан тәэмин итү тәртибен билгеләү;

20) җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча җирле үзидарә органнарының һәм шәһәр җирлегенең җирле үзидарә вазыйфаи затларының вәкаләтләрен үтәвен тикшереп тору;

- 21) Шәһәр җирлеге Башлыгын отставкага чыгару турында карар кабул итү;
 - 22) шәһәр җирлеге территориясендә торак пунктларның урамнарын һәм башка өлешләрен исемнәрен атау һәм үзгәртү турындагы мәсьәләләрне хәл итү;
 - 23) гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурсларның җирле резервларын булдыру һәм алардан файдалану тәртибен билгеләү;
 - 24) муниципаль махсуслаштырылган торак фондының торак урыннарын биру тәртибен билгеләү;
 - 25) шәһәр җирлегенең Ревизион комиссиясен төзү;
 - 26) территориаль ижтимагый үзидарә органнарына шәһәр җирлеге бюджетиннан кирәкле акчаларны бүлеп биру шартларын һәм тәртибен билгеләү;
 - 27) коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларны (коммуналь комплекс оешмаларының - электр һәм (яисә) жылылык белән тәэмин итү өлкәсендә товар җитештерүчеләрнең һәм хезмәт күрсәтүләренә товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифлардан тыш), коммуналь инфраструктура системасына, коммуналь комплекс оешмалары тарифларына тоташтыруга, коммуналь комплекс оешмалары товарларына һәм хезмәт күрсәтүләренә тарифларга, кулланучылар өчен бәяләргә (тарифларга) өстәмә түләүләргә тарифларны тоташтыру тәртибен билгеләү;
 - 28) шәһәр җирлеген территориаль планлаштыру документларын, шәһәр җирлеген шәһәр төзелешен проектлауның җирле нормативларын, шәһәр җирлегеннән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен, Россия Федерациясә Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә башка шәһәр төзелеше документларын раслау;
 - 29) автоном коммерциягә карамаган оешмалар һәм фондлар рәвешендә коммерциягә карамаган оешмалар төзү турында карарлар кабул итү;
 - 30) үз массакүләм мәгълүмат чараларын гамәлгә ашыру;
 - 31) шәһәр җирлеге уставы һәм шәһәр җирлеге Советы карарлары аңлатмасы;
 - 32) шәһәр җирлеге Советы Регламентын һәм үз эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча башка карарлар кабул итү;
 - 33) шәһәр җирлеге Советы аппараты турындагы нигезләмәне раслау;
 - 34) таләпләре Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган шәһәр җирлегенең коммуналь инфраструктура системаларын комплекслы үстерү программаларын раслау;
 - 35) шәһәр җирлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен раслау;
 - 36) шәһәр җирлегенең Ревизион комиссиясен булдыру;
 - 37) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән җирлекләренә вәкилләкле органнары карамагына кертелгән башка вәкаләтләр, шулай ук әлеге Устав тарафыннан шәһәр җирлеге Советы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләр.
2. Шәһәр җирлеге Советы Президиумы вәкаләтләренә әлеге маддәнең 1 пунктында күрсәтелгән, шәһәр җирлеге Советының аерым компетенциясенә кертелмәгән мәсьәләләр керә.
3. Шәһәр җирлеге Советы яисә аерым депутатлар (депутатлар төркемнәре) тарафыннан шәһәр җирлеге бюджетының нинди дә булса формада аны үтәү процессында идарә итү һәм (яисә) эш итү рәхсәт ителми, моңа шәһәр җирлеге бюджетының шәһәр җирлеге Советы һәм депутатлар эшчәнлеген тәэмин итүгә юнәлдерелә торган акчалары керми.

36 маддә. Шәһәр җирлеге Советының эш тәртибе

1. Шәһәр җирлеге Советының эш тәртибе әлеге Устав һәм Шәһәр җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.
2. Шәһәр җирлеге Советының төп эш формасы аның шәһәр җирлеге Советы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләр хәл ителә торган сессияләре.

3. Шәһәр җирлеге Советы сессиясе, әгәр анда шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы.

4. Шәһәр җирлегенең чираттагы сессияләре кирәк саен, әмма өч айга кимендә бер тапкыр уздырыла. Чираттан тыш сессияләр Шәһәр җирлеге Башлыгы яки шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән бере инициативасы буенча чакырыла.

5. Совет сессияләрендә Шәһәр җирлеге Башлыгы да катнаша. Шәһәр җирлеге Советы депутатлары һәм чакырылган затлар чираттагы сессиянең вакыты, урыны һәм көн тәртибе турында биш көннән дә соңга калмыйча, ә чираттан тыш сессиягә - аны үткәргә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

6. Шәһәр җирлеге Советы сессияләре ачык һәм хәбәрдар рәвештә үткәрелә. Шәһәр җирлеге Советының ачык утырышларында теләсә кайсы граждандан катнашырга хокуклы.

7. Шәһәр җирлеге Советының һәр сессиясендә сессия беркетмәсе алып барыла. Сессия беркетмәсенә сессияне уздыру датасы, урыны һәм вакыты турындагы белешмәләр кертелә, карала торган барлык мәсьәләләр санап чыгарыла һәм, тавыш бирү йомгакларын күрсәтеп, барлык кабул ителгән карарлар теркәлә. Шәһәр җирлеге Советы сессиясе сессиясе беркетмәсенә кул куйганнан соң Шәһәр җирлеге Башлыгы аның белән шәһәр җирлегендә яшәүче теләсә кайсы кеше таныша ала.

8. Шәһәр җирлеге Советы сессияләрендә һәр депутат бер тавышка ия. Шәһәр җирлеге Советы депутаты шәхсән үзе тавыш бирү хокукын гамәлгә ашыра. Шәһәр җирлеге советы сессияләрендә тавыш бирү ачык (шул исәптән исемдә) һәм яшерен булырга мөмкин. Тавыш бирүнең һәр төрен куллану очраklары әлеге Устав, Шәһәр җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

9. Шәһәр җирлеге Башлыгының тавышы шәһәр җирлеге Советы карарларын кабул иткәндә шәһәр җирлеге депутаты тавышы буларак исәпкә алына.

10. Шәһәр җирлеге Советы Президиумы эшен оештыру шәһәр җирлеге Советы Регламенты белән билгеләнә.

37 маддә. Шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген оештыру

1. Шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген Шәһәр җирлеге Башлыгы оештыра.

2. Шәһәр җирлеге Советы Регламенты нигезендә шәһәр җирлеге советы компетенциясенә кертелгән мәсьәләләрне алдан карау һәм эзерләү өчен, депутатлар арасынан, Шәһәр җирлеге Башлыгынан һәм аның урынбасарынан тыш, даими яисә вакытлы комиссияләр (яисә) төзелә, күрсәтелгән мәсьәләләрне эзерләү өчен җаваплы депутатлар шәһәр җирлеге Советы эшчәнлегенең төп юнәлешләре буенча төзелергә мөмкин. Депутат ике даими комиссиядә эшләргә хокуклы.

3. Муниципаль программаларны, шәһәр җирлеге Советы карарлары проектларын эзерләү, шәһәр җирлеге карамагына кертелгән аеруча әһәмиятле мәсьәләләр турында фикер алышу өчен шәһәр җирлеге Советы каршында аның карары буенча район башкарма комитеты, иҗтимагый берләшмәләр, оешмалар һәм предприятиеләр, белгечләр, экспертлар һәм шәһәр җирлеге халкы составында эшлекле, эксперт һәм башка киңәшмә төркемнәре төзелергә мөмкин.

38 маддә. Шәһәр җирлеге Советының контроль функцияләрен гамәлгә ашыру

1. Шәһәр җирлеге Советы шәһәр җирлеге территориясендә әлеге Уставның шәһәр җирлеге советы кабул итә торган нигезләмәләренең үтәлешен, шәһәр җирлеге бюджетының үтәлешен, бюджеттан тыш фондлар акчаларынан, шәһәр җирлеген

үстерү программаларыннан файдалануны, район башкарма комитеты һәм аның житәкчесе эшчәнлегенә контрольне гамәлгә ашыра.

2. Шәһәр жирлегенәң жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары тарафыннан законнарны, әлеге Уставны һәм башка муниципаль хокукый актларны бозу фактлары ачыкланган очракта, шәһәр жирлеге советы, Шәһәр жирлеге Башлыгы депутатлары арасыннан күрсәтелгән фактларны тикшерү өчен вакытлы контроль комиссияләре тезелергә мөмкин.

3. Шәһәр жирлеге Советы, Шәһәр жирлеге Башлыгы карары нигезендә шәһәр жирлеге бюджеты акчаларыннан максатчан файдалануга, муниципаль мөлкәттән файдалануның нәтижәлелегенә, шулай ук район башкарма комитетының финанс-хужалык эшчәнлегенә башка мәсьәләләренә тикшерүләр (ревизияләр) үткәрелергә мөмкин. Тикшерүләр (ревизияләр) үткәргә билгеләнгән тәртиптә бәйсез аудиторлар, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре жәлеп ителергә мөмкин.

4. Районның башкарма комитеты, аның житәкчесе, предприятиеләре, учреждениеләре, оешмалары, вазыйфаи затлары, территорияль ижтимагый үзидарә органнары, әгәр законда башкасы билгеләнмәгән булса, шәһәр жирлеге Советы, аның контроль комиссияләре депутаты, шәһәр жирлеге Советы депутаты мәрәжәгәте буенча шәһәр жирлеге Советы карамагына карый торган мәсьәләләр буенча соралган мәгълүмат бирергә, ә муниципаль хокукый актлар законнарын бозган очракта, хокук бозуларны бетерү һәм гаепле затларны җаваплылыкка тарту өчен кичекмәстән чаралар күрергә тиеш.

5. Шәһәр жирлеге Советы Шәһәр жирлеге Башлыгының район Башкарма комитетының һәм жирле үзидарәнең башка ведомство органнарының эшчәнлегенә нәтижәләре, эшчәнлегенә турында еллык хисапларын, шул исәптән шәһәр жирлеге Советы куйган мәсьәләләргә хәл итү турында, еллык хисапларын тыңлый.

6. Контроль функцияләрен гамәлгә ашырганда шәһәр жирлеге Советы хокуксыз. Район Башкарма комитетының финанс-хужалык һәм башкарма-боеру эшчәнлегенә тыкшынырга.

39 маддә. Шәһәр жирлеге вәкилен муниципаль район советына сайлау

1. Шәһәр жирлеге вәкиле шәһәр жирлеге Советы депутатлары арасыннан Зеленодольск муниципаль районы Советына яшерен яисә ачык тавыш биру юлы белән сайлана.

2. Шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан яртысыннан артыгын тавыш биргән кандидат сайланган дип санала.

40 маддә. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләре «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 73 маддәсында каралган тәртиптә һәм нигезләрдә вакытыннан алда туктатылырга мөмкин. Шәһәр жирлеге Советы вәкаләтләре шулай ук түбәндәге очракларда туктатыла:

1) шәһәр жирлеге советы үз-үзен таркату турында карар кабул итте. Шул ук вакытта үз-үзен тарату турында карар шәһәр жирлеге уставында билгеләнгән тәртиптә кабул ителә;

2) шәһәр жирлеге Советы депутатларының әлеге составының хокуксызлыгы турында Татарстан Республикасы Югары суды карары үз көченә кәргәндә, шул исәптән депутатларның үз вәкаләтләрен туктатуына бәйле рәвештә;

3) шәһәр жирлеген «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 маддәсындагы 3, 5, 7 өлешләре нигезендә, шулай ук шәһәр жирлеге бетерелгән очракта үзгәртеп кору;

4) шәһәр жирлеге белән шәһәр округы берләшүгә бәйле рәвештә муниципаль берәмлек статусын югалту;

5) шәһәр жирлеге чикләрен яисә шәһәр округының шәһәр округы белән берләшүен үзгәртү нәтижәсендә шәһәр жирлегендә сайлаучылар санын 25 проценттан артыгракка арттыру;

6) халыкның турыдан-туры ихтыяр белдерүе юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срогын бозу.

2. Шәһәр жирлеге советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату аның депутатларының вәкаләтләрен вакытыннан алда туктатуга китерә.

3. Шәһәр жирлеге советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, вакытыннан алда сайлаулар федераль законда билгеләнгән срокларда уздырыла.

41 маддә. Шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турында карар кабул итү тәртибе

1. Шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы карар Шәһәр жирлеге Башлыгы яисә шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән санының кимендә яртысы күләмендә депутатлар төркеме инициативасы буенча кабул ителергә мөмкин.

2. Үз-үзен таркату турында карар кабул итү инициативасы тәкъдим ителә алмый:

1) шәһәр жирлеге Советы сайланганнан соң беренче ел дәвамында;

2) шәһәр жирлеге бюджетын кабул итү һәм аның үтәлеше турындагы хисапны раслау чорында;

3) Шәһәр жирлеге Башлыгын чакыртып алу турында тавыш бирүне уздыру чорында йә аның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта.

3. Шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы язма тәкъдимендә үз-үзен тарату мотивлары булырга тиеш, шулай ук аңа рөхсәтнең сәбәпләрен нигезләүче башка материаллар да өстәлергә мөмкин.

4. Шәһәр жирлеге Советы карары белән депутатлар арасынан үз-үзен тарату турындагы мәсьәләне алдан карау өчен комиссия төзелә. Шәһәр жирлеге Советы яки Шәһәр жирлеге Башлыгы карары буенча шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы мәсьәлә халык тыңлауларына чыгарылырга мөмкин.

5. Шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы мәсьәләне карауның дәвамлылыгы шәһәр жирлеге Советы депутатларының һәм шәһәр жирлегендә яшәүчеләрнең үз-үзләрен тарату инициативасын һәрьяклап һәм объектив фикер алышу мөмкинлеген гарантияләргә тиеш. Үз-үзен таркату турындагы карар үз-үзен тарату турындагы инициативаны чыгарган көннән соң ике ай узгач кабул ителергә мөмкин.

6. Шәһәр жирлеге Советының үз-үзен таркату турындагы карар шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән санынан яшерен тавыш бирү юлы белән өчтән ике тавыш белән кабул ителә.

7. Шәһәр жирлеге советы үз-үзен таркату турындагы тәкъдимнәр кире кагылган очракта, үз-үзен таркату турындагы кабат инициатива үз-үзен таркату турындагы мәсьәлә буенча тавыш биргән көннән бер елдан да иртәрәк күрсәтелергә мөмкин.

42 маддә. Шәһәр жирлеге Советы депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Шәһәр җирлеге депутаты вәкаләтләре түбәндәге очрақларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставкалар;

3) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;

4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;

5) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;

6) Россия Федерациясеннән даими яшәү урынына чыгу;

7) Россия Федерациясе граждандлығын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт граждандлығын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт граждандлығы алырга йә аның Россия Федерациясе граждандының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтән документ яисә башка документ алырга хокукы, аның нигезендә чит ил граждандлығы булган Россия Федерациясе гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;

8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;

9) шәһәр җирлеге советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;

10) хәрби хезмәткә чакыру яисә аны алыштыра торган альтернатив граждан хезмәтенә юллама;

11) халыкның турыдан-туры ихтыяр белдерүе юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срогын бозу;

12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән башка очрақларда.

2. Шәһәр җирлеге Советының шәһәр җирлеге депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карары вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә бу нигез шәһәр җирлеге Советы сессияләре арасында барлыкка килгән очрақта, - мондый нигез барлыкка килгән көннән соң өч айдан да соңга калмыйча.

Татарстан Республикасының югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы җитәкчесе) шәһәр җирлеге депутаты вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очрақта, вәкаләтләренә вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн өлгә гаризаны шәһәр җирлеге советына кергән көн була.

3. Шәһәр җирлеге Советының өлгә маддәның 1 пунктның 1-7, 10 һәм 11 бүлекләрендә күрсәтелгән очрақларда шәһәр җирлеге советы депутаты вәкаләтләрен туктату турындагы карарында шәһәр җирлеге советы депутаты вәкаләтләрен туктату көне билгеләнә.

4. Өлгә маддәның 1 пунктның 8 бүлегендә каралган очрақта шәһәр җирлеге советы депутаты вәкаләтләре чакыртып алу буенча тавыш бирү нәтиҗәләре рәсми басылып чыккан көннән шәһәр җирлеге Советы депутаты туктатыла.

5. Өлгә маддәның 1 пунктның 9 бүлегендә каралган очрақта шәһәр җирлеге советы депутаты вәкаләтләре шәһәр җирлеге Советы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган көннән туктатыла.

6. Шәһәр җирлеге Советы депутаты вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очрақта, депутатны өстәмә сайлаулар федераль закон, Татарстан Республикасы Сайлау кодексы нигезендә билгеләнә.

IV бүлек. Шәһәр җирлеге Башлығы

43 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгы - шәһәр җирлегенең иң югары вазыйфаи заты

1. Шәһәр җирлеге Башлыгы шәһәр җирлегенең югары вазыйфаи заты булып тора.
2. Шәһәр җирлеге Башлыгы шәһәр җирлеге советы тарафыннан сайлана һәм аның рәисе булып тора.
3. Шәһәр җирлеге Башлыгының рәсми исеме - «Зеленодольск шәһәре мэры».
4. Шәһәр җирлеге Башлыгы вазифасы буенча Зеленодольск муниципаль районы Советы депутаты булып тора.

44 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгын сайлау тәртібе

1. Шәһәр җирлеге Башлыгы шәһәр җирлеге Советы депутатлары арасыннан яңа сайланган шәһәр җирлеге Советының беренче сессиясендә шәһәр җирлеге Советы вәкаләтләре чорына яшерен тавыш бирү юлы белән сайлана. Шәһәр җирлеге Башлыгын сайлау шәһәр җирлеге Советы депутатлары тәкъдим иткән кандидатлар арасыннан, шул исәптән шәһәр җирлегендә яшәүчеләрнең, иҗтимагый берләшмәләрнең, Татарстан Республикасы Президентының тәкъдимнәре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, әгәр шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысыннан күбрәге аны сайлау өчен тавыш бирсә, шәһәр җирлегенең сайланган Башлыгы дип санала.

3. Шәһәр җирлеге Башлыгы сайланганнан соң түбәндәге ант китерә:

«Зеленодольск шәһәре мэрының миңа йөкләнгән югары бурычларын үтәгәндә Россия Федерациясе Конституциясен һәм законнарын, Татарстан Республикасы Конституциясен һәм законнарын, «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге уставын үтәргә, «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге халкының иминлеген тәмин итү, кеше һәм граждандар хокукларын һәм ирекләрен яклау өчен бөтен көчен һәм белемнәрен куярга ант итәм».

45 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгы статусы

1. Шәһәр җирлеге Башлыгы даими нигездә эшли.

2. Шәһәр җирлеге Башлыгы Зеленодольск муниципаль районы Советында даими нигездә биләп торган вазыйфага сайланган очракта, ул Шәһәр җирлеге Башлыгының вәкаләтләрен үз эченә алынмаган нигездә башкара.

3. даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы Шәһәр җирлеге Башлыгы түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

- шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлеге белән шөгыльләнәргә, шулай ук хужалык итүче субъект белән идарә итүдә катнашырга (федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларыннан, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларыннан, күчемсез милек милекчеләре ширкәтеннән һәм билгеләнгән тәртиптә теркәлгән профсоюз ширкәтләреннән, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советыннан, муниципаль берәмлекләренең башка берләшмәләреннән тыш), әгәр федераль законнарда яисә муниципаль хокукый актта билгеләнгән тәртиптә бу оешма белән идарә итүдә катнашу аңа йөкләнмәгән булса;

- Укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнәргә. Шулай ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка ижади эшчәнлек бары тик чит дөүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил граждандары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана

алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

- Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

Даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы Шәһәр җирлеге Башлығы гражданлык, административ яисә жинаять эше буенча йә административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллеке очрактарыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

Шәһәр җирлеге Башлығы вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә башка чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

4. Шәһәр җирлеге Башлығы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банктарында счетлар (кертәмләр) ачуны һәм счетлары (кертәмләр) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны тую турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тую турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләренә, туюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

5. Шәһәр җирлеге Башлығы үз эшчәнлегендә федераль закон һәм әлеге Устав нигезендә шәһәр җирлегендә яшәүчеләрнең һәм шәһәр җирлеге советының роле һәм хисап тотә.

6. Шәһәр җирлеге Башлығы шәһәр җирлеге советына үз эшчәнлегенә нәтижәләре турында еллык хисапларны тапшыра.

46 маддә. Шәһәр җирлеге Башлығы вәкаләтләре

Шәһәр җирлеге Башлығы:

1) шәһәр җирлеген башка муниципаль берәмлекләренә җирле үзидарә органнары, дәүләт хакимияте органнары, гражданныр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә, ышанычнамәсез шәһәр җирлеге исеменнән эш итә;

2) шәһәр җирлеге Советы эшен оештыра, шәһәр җирлеге Советы утырышларын һәм шәһәр җирлеге Советы Президиумын чакыра һәм аларда рәислек итә;

3) әлеге Устав белән билгеләнгән тәртиптә шәһәр җирлеге Советы кабул иткән хокукый актларга кул куя һәм халыкка җиткерә;

4) үз вәкаләтләре чикләрендә шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар чыгара;

5) шәһәр җирлеге Советы эшендә җәмәгатьчелек фикерен ачуны һәм исәпкә алуны тәэмин итү чараларын күрә;

6) гражданнырны кабул итүне, аларның мөрәҗәгәтләрен, гаризаларын һәм шикаятьләрен карауны оештыра;

7) шәһәр җирлеге Советының утырышлар протоколларына, шәһәр җирлеге Советы Президиумына кул куя;

8) шәһәр җирлеге Советы аппараты эше белән җитәкчелек итә;

9) шәһәр җирлеге Советының контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны җайга сала;

10) шәһәр җирлеге Советының эшчәнлеген тәэмин итүгә һәм тәэмин итүгә шәһәр җирлеге бюджетында каралган чыгымнар буенча акча бүлүче булып тора;

11) закон һәм әлеге Устав нигезендә гражданның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру буенча шәһәр җирлеге Советының хокукый актын кабул итүне оештыра;

12) шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары, башка федераль органнар, шәһәр җирлеге территориясендә гамәлдә булган Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән бергәләп эшләвен тәэмин итә;

13) шәһәр җирлеге исемнән икътисади һәм социаль-мәдәни өлкәләрдә хезмәттәшлек турында дәүләт хакимияте органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең җирле үзидарә органнары белән шартнамәләр һәм килешүләр, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белән үзара хезмәттәшлек итү һәм гамәлләрне координацияләү турында килешүләр төзи;

14) Финанс органы турындагы Нигезләмә нигезендә бюджетның ағымдагы үтәлешен тикшереп торырга.

15) җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм җирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрне хәл итү буенча җирле үзидарә органнары тарафыннан вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны тәэмин итә;

16) муниципаль-хосусый партнерлык проектын гамәлгә ашыру турында муниципаль-хосусый партнерлык проектын гамәлгә ашыру хакында карар кабул итә, әгәр гавами партнер муниципаль берәмлек булса йә муниципаль берәмлек катнашында уртак конкурс уздыру планлаштырылса (Россия Федерациясе катнашында, Россия Федерациясе субъекты катнашында уртак конкурс уздыру планлаштырылган очрактан тыш), шулай ук «Россия Федерациясендә дәүләти-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 13 июлендәге 224-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясенә башка федераль законнарында һәм норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында, Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында, шәһәр җирлеге уставында һәм шәһәр Советының норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру;

16.1) «Россия Федерациясендә дәүләти-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2015 елның 13 июлендәге 224-ФЗ номерлы Федераль законның 18 маддәсындагы 2 өлешендә каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга вәкаләтле җирле үзидарә органын билгели;

16.2) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органына проектын нәтижәләгән бәяләүне уздыру һәм Федераль законның 9 маддәсындагы 2 - 5 өлешләре нигезендә аның чагыштырма өстенлеген билгеләү өчен муниципаль-хосусый партнерлык проектын җибәрә. 2015 елда «Россия Федерациясендә дәүләти-хосусый партнерлык, муниципаль-хосусый партнерлык һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 224-ФЗ номерлы;

17) федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән муниципаль берәмлекләр башлыклары карамагына кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук әлеге Устав, шәһәр җирлеге Советы карарлары белән Шәһәр җирлеге Башлыгы компетенциясенә кертелгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

47 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары

1. Шәһәр җирлеге Башлыгы тәкъдиме белән шәһәр җирлеге советы депутатлары арасынан Шәһәр җирлеге Башлыгының урынбасары сайлана.

2. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, әгәр шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән санының яртысынан күбрәге аны сайлау өчен тавыш бирсә, Шәһәр җирлеге Башлыгының сайланган урынбасары булып санала.

3. Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары шәһәр җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән вазыйфаларны бүлү нигезендә функцияләргә башкара, Шәһәр җирлеге Башлыгының йөкләмәләрен үти, ә ул вакытлыча вафат булган (авыруга яисә отпускка бәйлә) яисә үз бурычларын үтәү мөмкинлеге булмаган яисә вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату очрагында Шәһәр җирлеге Башлыгы вазыйфаларын башкара.

4. Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары - «Зеленодольск шәһәре Мэры урынбасары» дигән рәсми исем.

5. Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары үз вәкаләтләрен азат ителгән яисә азат ителмәгән нигездә гамәлгә ашыра. Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары эш шартлары Шәһәр җирлеге Башлыгы тарафыннан билгеләнә.

Шәһәр җирлеге Башлыгының даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы урынбасары түбәндәгеләргә хокуклы түгел:

- шәхсән яисә ышанычлы затлар аша эшкуарлык эшчәнлегә белән шөгыйльләнергә, шулай ук хужалык итүче субъект белән идарә итүдә катнашырга (федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларыннан, бакчачылык, яшелчәчелек, дача кулланучылар кооперативларыннан, күчемсез милек милекчеләре ширкәтеннән һәм билгеләнгән тәртиптә теркәлгән профсоюз ширкәтләреннән, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре советыннан, муниципаль берәмлекләренң башка берләшмәләреннән тыш), әгәр федераль законнарда яисә муниципаль хокукый актта билгеләнгән тәртиптә бу оешма белән идарә итүдә катнашу аңа йөкләнмәгән булса;

- Укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш, башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнергә. Шул ук вакытта укытучылар, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса;

- Россия Федерациясенң халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

Шәһәр җирлеге Башлыгының даими нигездә үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы урынбасары гражданлык, административ яисә җинаять эше буенча яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.

2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы “Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмләр) ачуны һәм булдыруны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) файдалануны тыю турында.

Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйлә башка чикләүләр федераль законнар белән билгеләнә.

6. Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары вәкаләтләргә әлегә Уставның 42 мaddасындагы 1 пунктының 1-10 бүлекләрендә каралган нигезләрдә вакытыннан алда туктатыла.

Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасарының вәкаләтләре «Россия Федерациясендә

жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләргә үтәмәгән очракта, вакытыннан алда туктатыла.

7. Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасары Шәһәр жирлегә Башлыгы инициативасы буенча кабул ителә торган яисә шәһәр жирлегә Советы депутатларының билгеләнгән санының кимендә өчтән бере күләмендә депутатлар төркеме таләбе буенча вазыйфасыннан теләсә кайсы вакытта шулай ук шәһәр жирлегә Советы карары буенча вазыйфасыннан алынырга мөмкин. Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасарын чакыртып алу турындагы карар шәһәр жирлегә Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

48 маддә. Муниципаль вазыйфаларны биләүче затларга карата чикләүләр һәм бурычлар

1. Шәһәр жирлегә Башлыгы, Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасары вазыйфасын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр һәм Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасарын, Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасарын биләүче затлар Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) белешмәләр тапшыра.

2. Шәһәр жирлегә Башлыгы вазыйфасын биләүче затлар, Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасары вазыйфасын биләүче затлар тарафыннан тапшырылган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турындагы белешмәләр Зеленодольск муниципаль районы сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә урнаштырыла һәм (яисә) муниципаль хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә масса күләм мәгълүмат чараларына бастырып чыгару өчен бирелә.

3. Әлеге маддәнең 1 өлеше нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләргә дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасының иң югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карары буенча гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге маддәнең 3 өлеше нигезендә башкарылган тикшерү нәтижәсендә Шәһәр жирлегә Башлыгы вазыйфасын биләүче зат, Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасары вазыйфасын биләүче зат тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләр, тыюлар, бурычларны үтәмәү фактлары ачыкланганда «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәгә 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәгә затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм счетлары (кертәмнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасының иң югары вазыйфаи заты (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы житәкчесе) Шәһәр жирлегә Башлыгы вазыйфасын биләүче затның, Шәһәр жирлегә Башлыгы урынбасарының яисә Шәһәр жирлегә Башлыгының урынбасарының вазыйфасын биләүче һәм аның статусын вакытыннан алда туктату турында гаризасы белән

мөрәжәгать итә, шәһәр җирлегенең башка судына яисә тиешле шәһәр судына карата дисциплинар түләтүне кабул итә.

49 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Шәһәр җирлеге Башлыгының вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

- 1) үлем;
- 2) үз теләге белән отставкалар;
- 3) «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» Федераль законның 74.1 маддәсы нигезендә отставкага китү;
- 4) гамәлдәге законнар нигезендә вазыйфасыннан ваз кичү;
- 5) суд тарафыннан хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип танылса;
- 6) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылса яисә вафат дип игълан ителсә;
- 7) аңа карата судның гаепләү карары законлы көченә керү;
- 8) Россия Федерациясеннән даими яшәү урынына чыгу;
- 9) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга, чит дәүләт гражданлыгы алырга йә аның Россия Федерациясе гражданының Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган чит ил дәүләте территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы бүтөн документ яисә башка документ алырга хокукы, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы җирле үзидарә органнарына сайланырга хокукы;
- 10) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;
- 11) Шәһәр җирлеге Башлыгы вәкаләтләрен сәламәтлек торышы буенча суд тәртибендә билгеләнгән ныклы сәләтсез гамәлгә ашырырга;
- 12) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 13 маддәсындагы 3, 5, 7 өлешләре нигезендә, шулай ук шәһәр җирлеге бетерелгән очракта, шәһәр җирлеген үзгәртеп кору;
- 13) шәһәр җирлеге белән шәһәр округы берләшүгә бәйле рәвештә муниципаль берәмлек статусын югалткан очракта;
- 14) гражданнарның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен таләп ителә торган муниципаль хокукый актны бастырып чыгару срогы бозылганда;
- 15) шәһәр җирлеге чикләрен яисә шәһәр округы белән шәһәр җирлегенең берләшүен үзгәртү нәтижәсендә килеп чыккан сайлаучылар саны 25 проценттан артыграк арткан очракта;
- 16) «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләренә үтәмәү.

2. Шәһәр җирлеге Башлыгының вәкаләтләре «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрәндәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертәмнәр) ачуны һәм счетлары (кертәмнәре) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында»

2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән вакытыннан алда туктатыла.

3. Шәһәр җирлеге Башлыгын отставкага чыгару турындагы мәсьәләне караганда, утырыш шәһәр җирлеге Советы депутаты рәислегендә уза.

4. Шәһәр җирлеге Башлыгының вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган яисә суд карары буенча аны сак астына алу яки вазыйфасыннан вакытлыча читләштерү рәвешендә процессуаль мәҗбүр итү чаралары кулланылган очракта, аның вәкаләтләрен вакытлыча Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары башкара.

5. Шәһәр җирлеге Башлыгының әлеге маддәнең 1 пунктындагы 1-11, 16 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләрдә вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, шәһәр җирлегенең яңа Башлыгын сайлау шәһәр җирлеге Советының якындагы утырышында гамәлгә ашырыла.

6. Шәһәр җирлеге Башлыгының вәкаләтләре шәһәр җирлеге Советының вәкаләтләре чоры тәмамланырга алты айдан да кимрәк вакыт кала туктатылса, шәһәр җирлеге Советы карары буенча яңа шәһәр җирлеген сайлау үткәрелмәскә мөмкин.

7. Әгәр бүлек шәһәр җирлеге вәкаләтләре Татарстан Республикасы Президентының Дәүләт Башлыгы вазыйфасыннан баш тарту турындагы хокукый акты нигезендә вакытыннан алда туктатылган шәһәр җирлеге йә Совет карары нигезендә шәһәр җирлеге Главаның ераклашуы турында шәһәр җирлеге отставкага, хокукый акт яки суд тәртибендә карарга шикәят бирә, Совет шәһәр җирлеге Башлыкны сайлау турында карар кабул итү хокукта түгел шәһәр җирлеге Совет тарафыннан сайланучы шәһәр җирлеге конкурс нәтиҗәләре буенча конкурс комиссиясе тәкъдим иткән кандидатлар составыннан яисә кандидатлар арасынан суд карары законлы көченә кәргәнче.

V. Шәһәр җирлегендә муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны, ышанычын югалтуга бәйле рәвештә, эштән азат итү (урыныннан азат итү)

50 маддә. Ышанычны югалтуга бәйле рәвештә муниципаль вазыйфаларны биләүче затларны эштән азат итү (вазыйфасыннан азат итү)

1. Муниципаль вазыйфаны биләүче зат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда каралган тәртиптә ышанычны югалткан очракта эштән азат ителергә (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш:

1) яклар тарафыннан үзе тора торган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яисә) жайга салу чараларын затның күрмәве;

2) үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре хакында белешмәләренә тапшырмау йә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләрен тапшыру;

3) затның, федераль законда билгеләнгән очрактан тыш, коммерция оешмасының идарә органы эшчәнлегендә түләүле нигездә катнашуы;

4) эшқуарлык эшчәнлеген башкару;

5) затның Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керүе.

2. Үзенә буйсынган затның мәнфәгатьләр конфликтна китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган муниципаль вазыйфаны биләүче зат ышанычын югалтуга бәйле рәвештә эштән

чыгарылырга (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш, шулай ук муниципаль вазыйфаны биләүче зат муниципаль вазыйфаны танымаган очракта, яклар аңа буйсынган зат булган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яисә) җайга салу чаралары.

VI бүлек. ЖИРЛЕ АДМИНИСТРАЦИЯ

51 маддә. Жирле администрация

1. Федераль кануннар нигезендә шәһәр җирлегенең башкарма-боеру органы вәкаләтләрән үтәү Районның башкарма комитетына йөкләнә.
2. Район Башкарма комитеты җитәкчесе Зеленодольск шәһәре Советына әлеге маддәнең 1 пунктында күрсәтелгән вәкаләтләрне үтәү өлешендә контрольдә һәм хисап тотта.

VII бүлек. ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ, ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ БАШЛЫГЫ ҺӘМ РАЙОН БАШКАРМА КОМИТЕТЫ МӨНӘСӘБӘТЛӘРЕ

52 маддә. Шәһәр җирлеге Советының, Шәһәр җирлеге Башлыгының һәм Район Башкарма комитетының үзара хезмәттәшлеге нигезләре

1. Әлеге Устав, шәһәр җирлеге Советы, Шәһәр җирлеге Башлыгы һәм район башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән вәкаләтләрне бүлешү нигезендә үз вәкаләтләрән мөстәкыйль рәвештә гамәлгә ашыралар.
2. Шәһәр җирлеге Советы һәм Районның башкарма комитеты законнарда, әлеге Устав рәвешендә шәһәр җирлегенең икътисадый һәм социаль үсеше процесслары белән нәтиҗәле идарә итү максатларында һәм аның халкы мәнфәгатьләрендә үзара хезмәттәшлек итәргә тиеш.
3. Шәһәр җирлеге Советы һәм Районның Башкарма комитеты (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрән үтәгәндә) бер-берсенә кабул ителгән хокукый актларны имза салынган көннән алып җиде көн эчендә җибәрәләр.
4. Шәһәр җирлеге Советы, Шәһәр җирлеге Башлыгы башкарма комитет җитәкчесенә район башкарма комитеты җитәкчесенең хокукый актларны кабул итү, гамәлдән чыгару, үзгәртү яисә тулыландыру турындагы тәкъдиме белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы, шулай ук аларга суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.
5. Район Башкарма комитеты җитәкчесе (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрән үтәгәндә) шәһәр җирлеге советына, шәһәр җирлеге Советының, Шәһәр җирлеге Башлыгының хокукый актларын кабул итү, бетерү, үзгәртү яисә тулыландыру турындагы тәкъдим белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы, шулай ук аларга суд тәртибендә шикаять бирергә хокуклы.
6. Шәһәр җирлеге Башлыгы башкарма комитет җитәкчесенә шәһәр җирлеге Советының эш планнарын һәм шәһәр җирлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә шәһәр җирлеге Советы карарлары проектларын җибәрә.
7. Шәһәр җирлеге Советы һәм аның органнары утырышларында, Шәһәр җирлеге Башлыгы үткәрә торган утырышларда районның киңәш бирү тавышы хокукына ия башкарма комитеты җитәкчесе (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрән үтәгәндә), аның урынбасарлары яисә алар вәкаләт биргән затлар катнашырга хокуклы. Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма комитетының вазыйфаи

затлары, язма чакыру булганда, шәһәр җирлеге Советы утырышларында катнашырга тиеш.

8. Район Башкарма комитеты җитәкчесе үткәрә торган утырышларда Шәһәр җирлеге Башлыгы, шәһәр җирлеге советы депутатлары катнашырга хокуклы.

53 маддә. Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары арасында бәхәсләрне хәл итү

Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары арасында аларның вәкаләтләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча бәхәсләр килештерү процедураларын уздыру юлы белән йә суд тәртибендә хәл ителә.

VIII бүлек. БАШКА ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫ ҺӘМ ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ОРГАННАРЫ

54 маддә. Шәһәр җирлегенең ревизия комиссиясе

1. Шәһәр җирлегенең ревизия комиссиясе даими эшләүче, финанс контроленең коллегияль органы булып тора.

2. Шәһәр җирлегенең ревизия комиссиясе рәис һәм ике әгъзадан тора.

Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясенең башка федераль законнары һәм башка норматив хокукый актлары, әлеге Устав, Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге Ревизион комиссиясе турындагы нигезләмә, шәһәр җирлеге Советы карары һәм шәһәр җирлегенең башка муниципаль хокукый актлары белән расланган. Федераль законнарда билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә шәһәр җирлеге Ревизион комиссиясе эшчәнлеген хокукый җайга салу шулай ук Татарстан Республикасы законнары белән гамәлгә ашырыла.

IX бүлек САЙЛАУ КОМИССИЯСЕ

55 маддә. Шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе

1. Шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнары структурасына керми торган, ул шәһәр җирлеге Советы депутатларын сайлауларны, җирле референдумны әзерләүне һәм уздыруны оештыручы шәһәр җирлегенең муниципаль органы булып тора, чакыртып алу буенча тавыш бирү, шәһәр җирлеге чикләрен үзгәртү, шәһәр җирлеген үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирү.

2. Шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе шәһәр җирлеге советы тарафыннан федераль законда һәм Татарстан Республикасы Сайлау кодексында билгеләнгән тәртиптә төзелә.

3. Шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе вәкаләтләре чоры биш ел тәшкил итә.

4. Шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе хәлиткеч тавыш хокукына ия 8 әгъза составында төзелә.

5. Шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе эшчәнлеген финанс белән тәэмин итү шәһәр җирлеге бюджетында Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән каралган.

6. Шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе вәкаләтләре, аның эшчәнлегенә тәртибе һәм гарантияләре федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, әлеге Устав белән җайга салына.

7. Шәһәр җирлеге Советы мәрәҗәгәте нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары буенча шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе вәкаләтләре территория сайлау комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.

Х бүлек. ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕНЕҢ ГРАЖДАНЛЫК - ХОКУКЫЙ ҺӘМ ФИНАНС ОРГАННАРЫ ЭШЧӘНЛЕГЕ ҺӘМ ҖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ ОРГАННАРЫ НИГЕЗЛӘРЕ

56 маддә. Шәһәр җирлегенең юридик зат хокукларына ия җирле үзидарә органнары

1. Федераль закон һәм әлеге Устав нигезендә юридик зат хокукларына шәһәр җирлеге Советы бирелә.

57 маддә. Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары, юридик затлар буларак

1. Шәһәр җирлеге исеменнән мөлкәти һәм башка хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта ышанычнамәсез чыгыш ясарга Шәһәр җирлеге Башлыгы, Районның башкарма комитеты җитәкчесе (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрен башкарганда) мөмкин.

2. Юридик зат хокукларына ия шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төзелә торган муниципаль казна учреждениеләре булып тора һәм федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә юридик затлар буларак дәүләт теркәве узарга тиеш.

58 маддә. Җирле үзидарә органнарын һәм шәһәр җирлегенең муниципаль органнарын финанслау

1. Җирле үзидарә органнары һәм шәһәр җирлегенең муниципаль органнары эшчәнлеген финанс белән тәмин итү бары тик шәһәр җирлеге бюджетының үз керемнәре исәбеннән генә гамәлгә ашырыла.

2. Законда, әлеге Уставта, шәһәр җирлеге Советы карарларында каралган очракларда җирле үзидарә органнары һәм шәһәр җирлегенең муниципаль органнары эшчәнлеген тәмин итүгә чыгымнар шәһәр җирлеге бюджетында Россия Федерациясе бюджетлары чыгымнары классификациясе нигезендә аерым юл белән карала.

XI бүлек ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕ МУНИЦИПАЛЬ ВАЗЫЙФАЛАРЫН БИЛӘҮЧЕ РАЙОН БАШЛЫгыНА ҺӘМ БАШКА ЗАТЛАРГА БИРЕЛӘ ТОРГАН СОЦИАЛЬ ҺӘМ БАШКА ГАРАНТИЯЛӘР

59 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгына һәм аның даими нигездә эшләүче урынбасарына бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр

Шәһәр җирлеге Башлыгы һәм аның даими нигездә эшләүче урынбасарының социаль һәм башка гарантияләре «Муниципаль берәмлекнең вәкилләкле органы депутаты, җирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзасы, Татарстан Республикасында җирле үзидарәнең сайланулы вазыйфаи заты вәкаләтләрен гамәлгә ашыру гарантияләре турында» 2009 елның 12 февралендәге 15-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә бирелә.

60 маддә. Шәһәр җирлеге Советы депутатына, башка вазыйфаи затларга бирелә торган социаль һәм башка гарантияләр

1. Шәһәр җирлеге Советы депутаты, үз нигезендә эшләүче, шәһәр җирлеге Советы һәм аның органнары утырышларында катнашу, шәһәр җирлеге Советы йөкләмәләрен үтәү чорында шәһәр җирлеге Советы тарафыннан билгеләнгән күләмдә акчалата компенсация түләнә. Компенсация шәһәр җирлегендә уртача хезмәт хакы күләменнән чыгып исәпләнелә торган почас түләүне, шулай ук законнар нигезендә командировка чыгымнары өчен түләүне үз эченә ала.

2. Шәһәр җирлеге Башлыгы вазыйфасын башкарганда, әлеге Уставта каралган очракларда, үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы Шәһәр җирлеге Башлыгы урынбасары Шәһәр җирлеге Башлыгының бурычларын үтәгәндә Шәһәр җирлеге Башлыгының айлык акчалата хезмәт хакының 90 %ы күләмендә бүләкләү түләнә.

3. Шәһәр җирлегенең Ревизион комиссиясе һәм шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясе әгъзаларына бу органнар эшендә катнашу вакытына шәһәр җирлеге Советы карарлары нигезендә акчалата компенсация түләнә.

61 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгының, шәһәр җирлеге Советы депутатларының кагылгысызлык гарантияләре

1. Шәһәр җирлеге советы депутатларының, шул исәптән Шәһәр җирлеге Башлыгының, аның урынбасарының җинаять яисә административ җаваплылыкка тартылган очракта хокуклары гарантияләре, аларны тоткарлау, кулга алу, тентү, сорау алу, аларга карата башка җинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылу, шулай ук алар биләгән торак һәм (яисә) хезмәт урыны булган депутатларга карата оператив-эзләнү чаралары, аларның багажлары, шәхси һәм хезмәт транспорт чаралары, алар тарафыннан кулланыла торган элемент чаралары язышулары федераль законнар белән билгеләнә.

2. Федераль закон нигезендә шәһәр җирлеге советы депутаты тавыш биргәндә әйтелгән фикерләре, позициясе, аның шәһәр җирлеге депутаты статусына туры килә торган башка гамәлләре, шул исәптән аның вәкаләтләре срогы узгач, әйтелгән фикерләре, позициясе өчен җинаять яисә административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә шәһәр җирлеге советы депутаты тарафыннан халык алдында кимсетүләр, яла ягу яки башка хокук бозуларга җибәрелгән очракларга, федераль законда каралган җаваплылыкка кагылмый.

XII бүлек ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘ ОРГАННАРЫНЫҢ ЖАВАПЛИЛЫГЫ ҺӘМ ЖИРЛЕ ҮЗИДАРӘНЕҢ ВАЗЫЙФАИ ЗАТЛАРЫНЫҢ ЭШЧӨНЛЕГЕНӘ КОНТРОЛЬ ҺӘМ КҮЗӨТЧЕЛЕК

62 маддә. Шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затларының җаваплылыгы

Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары һәм җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары шәһәр җирлеге халкы, дөүләт, физик һәм юридик затлар алдында федераль законнар нигезендә җаваплы булалар.

63 маддә. Шәһәр җирлеге Советы депутатларының шәһәр җирлеге халкы алдында җаваплылыгы

1. Шәһәр җирлеге Советы депутатларының, шул исәптән Шәһәр җирлеге Башлыгының, халык алдында җаваплылыгы, суд тәртибендә расланган очракта,

хокукка каршы карарлар кабул итү яисә хокукка каршы гамәлләр (гамәл кылмау) нәтижәсендә шәһәр җирлеге халкының ышанычын югалту нәтижәсендә барлыкка килә.

2. Шәһәр җирлеге советы депутаты, шул исәптән Шәһәр җирлеге Башлыгы, ышанычын югалткан депутат, әлеге Уставта каралган очракларда һәм тәртиптә шәһәр җирлеге сайлаучылары тарафыннан чакыртып алынырга мөмкин.

64 маддә. Җирле үзидарә органнарының һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затларының дәүләт алдындагы җаваплылыгы

Шәһәр җирлеге Советының нигез салу һәм аны тарату тәртибе, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә.

Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнары, федераль законнары, федераль законнары, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, әлеге уставны бозган очракта, шулай ук күрсәтелгән органнар һәм аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрән тиешенчә гамәлгә ашырмаган очракта, җирле үзидарә органнарының һәм җирле үзидарә вазыйфаи затларының дәүләт алдында җаваплылыгы килә.

65 маддә. Шәһәр җирлеге җирле үзидарә органнарының һәм вазыйфаи затларының физик һәм юридик затлар каршында җаваплылыгы

Шәһәр җирлеге органнарының һәм җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларының физик һәм юридик затлар алдында җаваплылыгы федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә башлана.

66 маддә. Ышанычны югалтуга бәйле рәвештә затларны эштән азат итү (вазыйфасыннан азат итү)

1. Муниципаль вазыйфаны биләүче зат федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, муниципаль норматив хокукый актларда каралган тәртиптә ышанычны югалткан очракта эштән азат ителергә (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш:

1) яклар тарафыннан үзе тора торган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яисә) җайга салу чараларын затның күрмәве;

2) үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре хакында белешмәләрне тапшырмау йә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

3) затның, федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, коммерция оешмасының идарә органы эшчәнлегендә түләүле нигездә катнашуы;

4) эшқуарлык эшчәнлеген башкару;

5) затның Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, чит ил коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларының һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керүе.

2. Үзенә буйсынган затның мәнфәгатьләр конфликтына китерә торган яисә китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы барлыкка килү турында билгеле булган муниципаль вазыйфаны биләүче зат ышанычын югалтуга бәйле рәвештә эштән чыгарылырга (вазыйфасыннан азат ителергә) тиеш, шулай ук муниципаль вазыйфаны

биләүче зат муниципаль вазыйфаны танымаган очракта, яклар аңа буйсынган зат булган мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау һәм (яисә) җайга салу чаралары.

XIII бүлек Шәһәр җирлегенең муниципаль хокукый актлары

67 маддә. Шәһәр җирлегенең муниципаль хокукый актлары системасы

1. Шәһәр җирлегенең муниципаль хокукый актлары системасына түбәндәгеләр керә:

1) Шәһәр җирлеге уставы, җирле референдумда кабул ителгән хокукый актлар;

2) шәһәр җирлеге Советының норматив һәм башка хокукый актлары;

3) Шәһәр җирлеге Башлыгының хокукый актлары, Башкарма комитет Район (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрән башкарганда) 8b2eee265d5b49a4424409050714f719 әлеге Уставта каралган җирле үзидарәнең башка органнары һәм вазыйфаи затлары.

2. Шәһәр җирлеге уставы һәм җирле референдумда кабул ителгән хокукый актлар рәвешендә рәсмиләштерелгән карарлар муниципаль хокукый актлар системасында югары юридик көч актлары булып тора, турыдан-туры гамәлдә була һәм шәһәр җирлегенең бөтен территориясендә кулланыла.

Башка муниципаль хокукый актлар әлеге Уставка һәм җирле референдумда кабул ителгән хокукый актларга каршы килмәскә тиеш.

3. Шәһәр җирлеге уставының, әлеге Уставка, Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарға һәм алар нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законнарына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актның каршылыгы рөхсәт ителми.

4. Җирле үзидарәнең органнары һәм вазыйфаи затлары кабул иткән муниципаль хокукый актлар шәһәр җирлегенең бөтен территориясендә һичшиксез үтәлергә тиеш.

5. Муниципаль хокукый актларны үтәмәгән өчен гражданның, оешмалар җитәкчеләре, дәүләт хакимияте органнарының һәм җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары федераль законнар һәм Административ хокук бозулар турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә җаваплы булалар.

6. Шәһәр җирлегенең муниципаль хокукый актлары Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль конституциячел законнарға, федераль законнарға һәм Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларына, шулай ук Татарстан Республикасы Конституциясенә, Татарстан Республикасы законнарына, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларына каршы килмәскә тиеш.

7. Муниципаль хокукый актлар юкка чыгарылырга яисә аларның гамәлдә булуы тиешле муниципаль хокукый актны кабул иткән (чыгарган) җирле үзидарә органнары яисә җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары тарафыннан, мондый органнар яисә тиешле вазыйфалар бетерелгән очракта йә күрсәтелгән органнарның яисә вазыйфаи затларның - җирле үзидарә органнары яисә җирле үзидарәнең вазыйфаи затларының вәкаләтләре исемлеге үзгәргән очракта, муниципаль хокукый актның гамәлдә булуын туктатып тору вакытына тиешле муниципаль хокукый актны, шулай ук суд тарафыннан кабул итү (чыгару) кертелгән, ә җирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрән гамәлгә ашыруны җайга сала торган өлешендә - тиешенчә Россия Федерациясе дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы йә Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең вәкаләтле органы тарафыннан.

8. Норматив характердагы булмаган муниципаль хокукый актның гамәлдә булуы аны кабул иткән (чыгарган) җирле үзидарә органы яисә җирле үзидарәнең вазыйфаи заты тарафыннан Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшқуарлар

хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилнең эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкиле тарафыннан бирелгән тиешле күрсәтмә алынган очракта кичекмәстән туктатылып тора. Алынган күрсәтмәне үтәү турында Районның башкарма комитеты яисә жирле үзидарәнең вазыйфаи затлары Россия Федерациясе Президенты каршындагы Эшкуарлар хокукларын яклау буенча вәкаләтле вәкилгә өч көн эчендә, ә шәһәр жирлеге Советына карар кабул ителгән көннән алып өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр итәргә тиеш.

9. Эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар эшкуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыруны нигезсез кыенлаштыра торган нигезләмәләренә ачыклау максатларында Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органнары уздыра торган экспертиза үткөрелергә тиеш.

68 мaddә. Гражданнарның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарлар

1. Жирле әһәмияттәге мәсьәләләр системасына шәһәр жирлегендә яшәүчеләр тарафыннан турыдан-туры жирле референдумда чагылган гражданнарның ихтыяр белдерүе юлы белән гамәлгә ашырыла.

2. Әгәр шәһәр жирлегендә яшәүчеләрне турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен муниципаль хокукий акт кабул итү (бастырып чыгару) өстәмә таләп ителсә, компетенциясенә күрсәтелгән актны кабул итү (бастырып чыгару) кәргән шәһәр жирлеге жирле үзидарә органы яисә жирле үзидарәсенәң вазыйфаи заты референдумда кабул ителгән карар үз көченә кәргән көннән алып 15 көн эчендә тиешле муниципаль хокукий актны әзерләү һәм (яисә) кабул итү вакытын билгеләргә тиеш. Күрсәтелгән срок өч айдан арта алмый.

3. Гражданнарның турыдан-туры ихтыяр белдерү юлы белән кабул ителгән карарны гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципаль хокукий актны бастырып чыгару срогын бозу Шәһәр жирлеге Башлыгын чакыртып алу яисә шәһәр жирлеге советы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез була.

69 мaddә. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары кабул итә торган муниципаль хокукий актларның төрләре

1. Шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары үзләренә йөкләнгән вәкаләтләренә үтәү йөзеннән түбәндәге муниципаль хокукий актлар чыгара:

1) Шәһәр жирлеге Советы - шәһәр жирлеге Советы карарлары, шәһәр жирлеге Советы Президиумы - шәһәр жирлеге Советы Президиумы карарлары;

2) Шәһәр жирлеге Башлыгы - Шәһәр жирлеге Башлыгының карарлары һәм күрсәтмәләре;

3) Район Башкарма комитеты житәкчесе - Район Башкарма комитеты карарлары һәм күрсәтмәләре (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрен башкарганда).

2. Шәһәр жирлеге жирле үзидарәсенәң башка вазыйфаи затлары әлеге Уставада, аларның статусын билгеләүче башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән үз вәкаләтләре чикләрендә күрсәтмәләр һәм боерыклар чыгара.

70 мaddә. Муниципаль хокукий актларны әзерләү

1. Муниципаль хокукый актлар проектлары Шәһәр жирлеге Башлыгы, шәһәр жирлеге Советы депутатлары, Район Башкарма комитеты житәкчесе (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрен үтәгәндә), территориаль ижтимагый үзидарә органнары, гражданның инициатив төркемнәре, шулай ук аны алып бару мәсьәләләре буенча шәһәр жирлегенең Ревизион комиссиясе тарафыннан кертелергә мөмкин.

2. Муниципаль хокукый актлар проектларын кертү тәртибе, аларга теркәлә торган документларның исемлеге һәм формасы тиешенчә шәһәр жирлеге Советы Регламенты, Шәһәр жирлеге Башлыгы, Район Башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

3. Зеленодольск шәһәр прокуроры, гамәлдәге норматив хокукый актларны камилләштерү кирәклеген үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру барышында билгеләгәндә, закон чыгару инициативасы хокукына ия шәһәр жирлеге жирле үзидарә органнарына муниципаль норматив хокукый актларны үзгәртү, өстәү, гамәлдән чыгару яисә кабул итү турында тәкъдимнәр кертәргә хокуклы.

4. Эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлеген гамәлгә ашыру мәсьәләләренә кагылышлы муниципаль норматив хокукый актлар проектлары Татарстан Республикасы законы нигезендә муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла торган жайга салу йогынтысын бәяләнергә тиеш.

Муниципаль норматив хокукый актлар проектларының жайга салу йогынтысын бәяләү эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлегенә субъектлары өчен артык бурычлар, тыюлар һәм чикләүләр кертә торган яисә аларны кертүгә этәрә торган нигезләмәләренә, шулай ук эшқуарлык һәм инвестиция эшчәнлегенә субъектларының һәм жирле бюджетларның нигезләнмәгән чыгымнары барлыкка килүгә китерә торган нигезләмәләренә ачыклау максатларында уздырыла.

71 маддә. Шәһәр жирлеге Советының хокукый актлары

1. Шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлеге Советы Президиумы үз компетенциясенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр жирлеге уставы белән кертелгән мәсьәләләр буенча шәһәр жирлеге территориясендә үтәү өчен мәжбүри булган кагыйдәләренә, шәһәр жирлеге Советы Регламентын, Шәһәр жирлеге Башлыгын отставкага чыгару турында карар, шулай ук шәһәр жирлеге советы эшчәнлеген оештыру мәсьәләләре һәм аның компетенциясенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр жирлеге Уставы, шәһәр жирлеге уставы белән кертелгән башка мәсьәләләр буенча карар кабул итә.

2. Шәһәр жирлеге Советы, Шәһәр жирлеге Советы Президиумы карарлары, законнарда, өлеге Уставта билгеләнгән очрактардан тыш, шәһәр жирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тавыш белән кабул ителә.

3. Шәһәр жирлеге Советының жирле салымнар һәм жыйымнарны билгеләүне, үзгәртүне һәм юкка чыгаруны, шәһәр жирлеге бюджеты акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан карарлары шәһәр жирлеге Советы каравына бары тик район Башкарма комитеты житәкчесе (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрен үтәгәндә) яисә аның бәяләмәсе булганда гына кертелергә мөмкин. Күрсәтелгән бәяләмә шәһәр жирлеге Советына карар проекты Районның башкарма комитетына тапшырылган көннән утыз көн эчендә тапшырыла.

4. Шәһәр жирлеге Советы, шәһәр жирлеге Советы Президиумы карарларына алар кабул ителгән көннән алып өч көн эчендә Шәһәр жирлеге Башлыгы имза сала һәм өлеге Устав билгеләгән тәртиптә халыкка житкерелә.

72 маддә. Шәһәр җирлеге Башлыгының хокукий актлары

Шәһәр җирлеге Башлыгы законнар, әлеге Устав, шәһәр җирлеге Советы, шәһәр җирлеге Советы Президиумы карарлары белән билгеләнгән вәкаләтләре чикләрендә җирле әһәмияттәге мәсьәләләр һәм шәһәр җирлеге Советы эшчәнлеген оештыру буенча хокукий актлар чыгара. Шәһәр җирлеге Башлыгы «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, башка федераль законнар нигезендә әлеге Устав компетенциясенә кертелгән башка мәсьәләләр буенча карарлар һәм күрсәтмәләр чыгара.

73 маддә. Муниципаль хокукий актларны бастырып чыгару (халыкка җиткерү) һәм аларның үз көченә керү тәртибе

1. Шәһәр җирлеге Советы, шәһәр җирлеге Советы Президиумы карарлары, әгәр шәһәр Башлыгы үз карары белән башкасы билгеләнмәгән булса, Шәһәр җирлеге Башлыгы кул куйган көннән соң 10 көн узгач үз көченә керә.

Шәһәр җирлегенә салымнар һәм җыемнар турындагы хокукий актлары Россия Федерациясе Салым кодексы нигезендә үз көченә керә.

Шәһәр җирлеге Советының Шәһәр җирлеге Уставын кабул итү яисә әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карарлары федераль законда, әлеге Уставта билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә.

2. Шәһәр җирлеге Башлыгының, җирле үзидарәнең башка вазыйфаи затларының хокукий актлары, әгәр актлар үзләре тарафыннан билгеләнмәгән булса, аларны имзалаган көннән үз көченә керә.

3. Муниципаль берәмлек гамәлгә куйган оешмаларның хокукий статусын билгели торган кеше һәм гражданд хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль хокукий актлар, шулай ук җирле үзидарә органнары арасында төзелә торган килешүләр рәсми басылып чыкканнан (халыкка җиткерелгәннән) соң үз көченә керә.

4. һәр муниципаль хокукий актта аның реквизитлары: исеме, имза салу датасы (шәһәр җирлеге Советы кабул иткән хокукий актлар өчен - шулай ук аны шәһәр җирлеге советы кабул иткән дата), теркәү номеры, хокукий актка кул куйган вазыйфаи зат исеме, матбугат булырга тиеш.

5. Шәһәр җирлеге Советы карарлары шәһәр җирлеге бюджеты турында, аның үтәлеше турында, җирле салымнар һәм җыемнар билгеләү турында, шәһәр җирлеге Советы Регламенты, шәһәр җирлеге советы, шәһәр җирлеге Советы Президиумы, Шәһәр җирлеге Башлыгы, Район башкарма комитеты җитәкчесе (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрен үтәгәндә) кабул иткән көннән алып ун көн эчендә, федераль закон белән чикләнгән белешмәләр булган муниципаль хокукий актлардан яисә аларның аерым нигезләмәләреннән тыш, рәсми рәвештә басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

6. Шулай ук муниципаль сайлауларны, җирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне билгеләү турында, шәһәр җирлеге депутаты чикләрен үзгәртү, үзгәртеп кору, Шәһәр җирлеге Башлыгын сайлау һәм аның урынбасарын сайлау мәсьәләләре буенча норматив булмаган хокукий актлар кануннар нигезендә рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

7. Законнар яисә әлеге Устав нигезендә рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) мәҗбүри булмаган норматив булмаган муниципаль хокукий актлар аларны

чыгарган органнар яисә шәһәр җирлеге җирле үзидарәсенәң вазыйфаи затлары карары буенча бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) мөмкин.

8. Басып чыгарганда (халыкка җиткергәндә) муниципаль хокукий акт реквизитлары күрсәтелә.

9. Муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) түбәндәге юллар белән гамәлгә ашырыла:

- Шәһәр җирлегенәң җирле үзидарә органнары гамәлгә куйган басма массакуләм мәгълүмат чараларында йә шәһәр җирлеге территориясендә таратыла торган басма басма массакуләм мәгълүмат чараларында хокукий акт текстын бастырып чыгару. Хокукий акт текстын башка басма массакуләм мәгълүмат чараларында бастырып чыгарганда әлеге бастырып чыгаруның рәсми булуы хакында тамга булырга тиеш;

- шәһәр җирлегендә яшәүчеләргә хокукий акт текстын үзәкләштерелгән тәртиптә, шул исәптән махсус матбугат басмасы рәвешендә, тарату;

- шәһәр җирлегенәң торак пунктлары территориясендә хокукий акт текстын махсус мәгълүмат стендларында урнаштыру. Күрсәтелгән стендлар һәм аларның урнашу урыннары саны шәһәр җирлеге советы тарафыннан раслана һәм шәһәр җирлегендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукий акт тексты белән каршылыксыз танышу мөмкинлеген тәэмин итәргә тиеш.

- хокукий акт текстын «Татарстан Республикасының рәсми хокукий мәгълүмат порталы»нда урнаштыру (<http://pravo.tatarstan.ru>).

10. Муниципаль хокукий акты бастырып чыгарганда (халыкка җиткергәндә) массакуләм мәгълүмат чарасы чыгу датасы йә акт таратыла (таратыла) башлау датасына яисә аны мәгълүмати стендта урнаштыру датасына туры килергә тиешле акт игълан итү датасы турында белешмәләр күрсәтелергә тиеш.

11. Җирле үзидарә органнарының, муниципаль предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең хокукий статусын билгели торган кеше һәм гражданд хокукларына, ирекләренә һәм бурычларына кагылышлы муниципаль норматив хокукий актлар Шәһәр җирлеге Башлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы норматив хокукий актларының бердәм банкына кертү өчен Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгына җибәрелә законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда.

XIV бүлек МУНИЦИПАЛЬ ХЕЗМӘТ

74 маддә. Муниципаль хезмәтне хокукий җайга салу

Муниципаль хезмәт вазыйфаларына таләпләрне кертәп, муниципаль хезмәтне хокукий җайга салу, муниципаль хезмәткәрнең статусын билгеләү, муниципаль хезмәтне үтү шартлары һәм тәртибе федераль закон, шулай ук аның нигезендә кабул ителә торган Татарстан Республикасы законы, әлеге Устав һәм шәһәр җирлегенәң башка муниципаль хокукий актлары белән гамәлгә ашырыла.

75 маддә. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - әлеге Устав нигезендә төзелә торган җирле үзидарә органындагы вазыйфа, шәһәр җирлеге сайлау комиссиясе аппаратындагы вазыйфа, җирле үзидарә органы, шәһәр җирлеге сайлау комиссиясе яисә муниципаль вазыйфаны биләүче зат вәкаләтләренәң үтәләшен тәэмин итү буенча билгеләнгән түгәрәк белән.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә муниципаль хокукий актлар белән билгеләнә.

3. Жирле үзидарә органының, шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе аппаратының штат расписаниесен тәзегәндә һәм раслаганда Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестрында каралган муниципаль хезмәт вазыйфалары исемнәре кулланыла.

76 маддә. Муниципаль хезмәт

1. Шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт - хезмәт шартнамәсе (контракты) тәзу юлы белән биләнә торган муниципаль хезмәт вазыйфаларында даими нигездә гамәлгә ашырыла торган гражданның һөнәри эшчәнлегә.

2. Эшкә алуының вәкаләтләрен муниципаль берәмлек Башлыгы, жирле үзидарә органы житәкчәсе, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясе рәисе яисә яллаучы вәкиленә вазыйфаларын башкарырга вәкаләтле башка вәкиле муниципаль хезмәткәр өчен компетенцияләүче булып тора.

3. Шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, әлеге Устав, Шәһәр жирлеге Советы карары һәм шәһәр жирлегенә башка муниципаль хокукый актлары белән раслана торган шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла. Муниципаль хезмәткәргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда каралган үзенчәлекле хезмәт турында Россия Федерациясе законнарының гамәлдә булуы кагыла.

4. Шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәтне финанслау шәһәр жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла

77 маддә. Муниципаль хезмәткәр

1. Муниципаль хезмәткәр - 18 яшькә житкән, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә әлеге Устав билгеләгән тәртиптә башкаручы гражданин, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча шәһәр жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән түләнгән торган акчалата карап торган бурыч.

2. Жирле үзидарә органнары, шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе эшчәнлеген техник тәэмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармыйлар һәм муниципаль хезмәткәргә булып тормыйлар.

78 маддә. Муниципаль хезмәткә кертем

1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белгән 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә муниципаль хезмәт Вазыйфаларын биләү өчен билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, әлеге маддәнең 2 пунктында күрсәтелгән шартлар булмаганда, гражданның керергә хокукы муниципаль хезмәт белән бәйлә чикләүләр сыйфатында.

Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә жәнәсенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мөнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйлә булмаган башка

хәлләргә карап, турыдан-туры яисә читләтеп чикләүләр яисә өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

2. Граждан муниципаль хезмәткә алына алмый һәм түбәндәге очракларда муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кәргән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтсез яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кәргән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкөм итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дөгъва кыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мөгълүматлардан файдалану белән бәйлә булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина учреждениесе бәяләмәсе белән расланган авыру булу.

5) муниципаль хезмәткәр белән якин туганлык яисә үзлекләр (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, абыйлар, апа-сәңелләр, шулай ук ир белән хатынның һәм балаларның ата-аналары һәм балалары), муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә аларның берсенең контроле белән бәйлә булса;

6) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит дәүләт гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булу, чит дәүләт гражданлыгы алу йә аның яшәү хокукын яисә Россия Федерациясе гражданының чит ил территориясендә даими яшәү хокукын раслаучы башка документ алу хокукына ия, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы булып тормаган, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

7) чит дәүләт (чит дәүләтләр) гражданлыгы булу, моңа муниципаль хезмәткәр Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданы булган очраклар керми, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокукы;

8) муниципаль хезмәткә кәргәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

«Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрәндәге 273-ФЗ номерлы һәм башка федераль законнар белән муниципаль хезмәткә кәргәндә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр бирү.

3. Муниципаль хезмәткә кәргәндә граждан түбәндәгеләрне тапшыра:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турында үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән форма буенча кулдан тутырылган һәм имзаланган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгәсен, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) мөгариф турында документ;

6) хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш, мәжбүри пенсия иминиятенә иминият таныклыгы;

7) Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында физик затны исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданныр һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә каршы килә торган авыру булмау турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә керткән елдан алдагы елда керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

4. Граждандан муниципаль хезмәткә билгесез сөрәккә яисә биш елдан да артык булмаган сөрәккә төзелә торган хезмәт шартнамәсә шартларында керә.

5. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, шулай ук әлегә Устав һәм Шәһәр җирлегенең муниципаль хезмәте турындагы Нигезләмәдә каралган очракларда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү конкурс нигезендә башкарыла.

6. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе яллаучы вәкиленең муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп куелуы турында муниципаль хокукый акт белән рәсмиләштерелә.

7. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә хезмәт таныклығы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклығын бирү тәртибе һәм рәвешә Шәһәр җирлеге Башлығы тарафыннан раслана.

8. Муниципаль хезмәтне узу муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә чагыла.

79 маддә. Муниципаль хезмәткәрнең хокуклары һәм бурычлары

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокуклы:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәэмин итү;

3) хезмәт хақы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсә (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәэмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук җирле үзидарә органы, шәһәр җирлегенең сайлау комиссиясә эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) шәһәр җирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә нигезендә квалификацияне җирле бюджет акчалары исәбеннән күтәрү;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнчә башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсә, һөнәри берлекләр төзү хокукын да кертәп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне кертәп;

12) Россия Федерациясә законнары нигезендә пенсия белән тәэмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет җитәкчесә вазыйфасын биләүчә муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы вәкиленә алдан язма

рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокуклы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр низагына китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаса, ул башка түләүле эшне башкарырга хокуклы.

3. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, әлеге Уставны һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә кешенең һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, шәһәр жирлегә сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) дәүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрен, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрен, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрен фаш итмәскә;

7) дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенең үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрен билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә Россия Федерациясе гражданлыгынан Россия Федерациясе гражданлыгынан чыккан көндә чыгу яисә чит ил гражданлыгы сатып алынган көндә чит ил дәүләте гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрен, йөкләмәләрен үтәүне, тыюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында үзенең турыдан-туры Башлыгына язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.

4. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз.

80 маддә. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

1. Муниципаль хезмәт узуга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр тыела:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын түбәндәге очрактарда биләргә:

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына йә Россия Федерациясе субъектының дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләнү, шулай ук дәүләт хезмәте вазыйфасына билгеләнгән очракта;

б) муниципаль вазыйфага сайлану яисә билгеләп кую;

в) һөнәри берлек органында түләүле сайланулы вазыйфага сайлану, шул исәптән жирле үзидарә органында тәзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында;

оешма идарәсендә катнашу Россия Федерациясе законнары нигезендә жирле үзидарә органы исеменнән гамәлгә ашырылган очраklar;

3) жирле үзидарә органында, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән йә федераль законнарда башкасы каралмаган булса, турыдан-туры аңа буйсынган яисә контрольдә тотылган шәһәр жирлеге сайлау комиссиясендә ышанычлы яисә өченче зат эшләре буенча вәкил булырга;

4) вазыйфаи урыны белән бәйлә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә физик һәм юридик затлардан бүләкләүләр (бүләкләр, акчалата бүләкләү, ссудалар, хезмәтләр, күңел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары өчен түләү һәм башка бүләкләү). Беркетмә чараларына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чараларга бәйлә рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәрләргә акт буенча жирле үзидарә органына, шәһәр жирлегенә сайлау комиссиясенә тапшырыла, Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраklarдан тыш;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга, моңа жирле үзидарә органы, шәһәр жирлегенә жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләренә сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләренә дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйлә булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларыннан, башка муниципаль мөлкәттән файдалану;

7) муниципаль хезмәт белән бәйлә булмаган максатларда конфиденциаль характердагы мәгълүматларга карата федераль законнар нигезендә кертелгән белешмәләренә яисә вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган хезмәт мәгълүматын фаш итәргә яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, шәһәр жирлеге сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, гавами әйтелмәләренә, фикерләренә һәм бәяләүне, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында, жибәрергә;

9) Шәһәр жирлеге Башлыгының язмача рәхсәтеннән башка бүләкләүләр, чит дәүләтләренә, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләренә, башка ижтимагый берләшмәләренә һәм дини берләшмәләренә мактаулы һәм махсус исемнәрен (фәнни йөкләмәләреннән тыш) кабул итәргә, әгәр аның вазыйфаи бурычларына күрсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алып бару өчен вазыйфаи нигезләмәненә өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук күрсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка ижтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук ижтимагый үзидарәненә ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзәргә яисә күрсәтелгән структураларны төзәргә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенә халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары

һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) яллаучы вәкиленең Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлығы булмаган затлар асчәләры исәбеннән генә финанслана торган түләүле эшчәнлек язма рәхсәтеннән башка шөгыләнергә.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфасын Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче гражданин муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамьнда хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда оешманың гражданлык-хокукый шартнамәсе шартларында эшне биләргә һәм (яисә) үтәргә хокуксыз, әгәр муниципаль (административ) идәрәнең аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына кергән булса, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә мәнфәгатьләр конфликтын жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка, әлеге оешмада гражданлык-хокукый шартнамә шартларында эш башкарырга хокукы түгел.

81 маддә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә хокукы:

1) аның муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча хокукларын һәм бурычларын билгеләүче документлар, вазыйфаи бурычларын үтәүнең сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәт буенча алга китү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәкле оештыру-техник шартларны тәмин итү;

3) хезмәт хақы һәм хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт шартнамәсе (контракт) нигезендә башка түләүләр;

4) эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылығын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түләүле отпускны тәмин итә торган ял;

5) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәкле мәгълүматны һәм материалларны билгеләнгән тәртиптә алу, шулай ук жирле үзидәрә органы, шәһәр жирлегенең сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр кертүгә;

6) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурста үз инициативасы белән катнашу;

7) шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә нигезендә жирле бюджет асчәләры исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

8) үзенең шәхси мәгълүматларын яклау;

9) үз эшенең барлык материаллары, һөнәри эшчәнлекләре турында чакыртып алулар һәм аларны шәхси эшенә керткәнче башка документлар белән танышу, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә беркетеп кую;

10) берләшмәсе, һөнәри берлекләр төзү хокукын да кертәп, үз хокукларын, социаль-икътисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, аларның бозуларына карата судка шикаять белдерүне кертәп;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәмин итү.

2. Муниципаль хезмәткәр, контракт буенча Башкарма комитет житәкчесе вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәрдән тыш, яллаучы вәкиленә алдан язма рәвештә башка түләүле эшне башкарырга хокукы, әгәр дә бу мәнфәгатьләр низагына

китермәсә һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль законда башкасы каралмаса, ул башка түләүле эшнә башкарырга хокуклы.

3. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенә башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасының законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, әлеге Уставны һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэмин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны башкарырга;

3) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә кешенә һәм гражданның, расага, милләтенә, теленә, дингә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, шәһәр жирлегә сайлау комиссиясе аппаратында билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе, вазыйфаи инструкция кагыйдәләрен, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә башкару өчен кирәкле квалификация дәрәжәсен саклап калу;

6) дөүләт серен һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкит итүче белешмәләрен, шулай ук вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйлә рәвештә аңа мәгълүм булган белешмәләрен, шул исәптән гражданның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яисә аларның намусына һәм абруена кагыла торган белешмәләрен фаш итмәскә;

7) дөүләт һәм муниципаль мөлкәтне, шул исәптән аңа вазыйфаи бурычларны башкару өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) үз гаиләсенә үзе һәм әгъзалары турында Россия Федерациясе законнарында каралган белешмәләрен билгеләнгән тәртиптә тапшырырга;

9) яллаучы вәкиленә Россия Федерациясе гражданлыгынан Россия Федерациясе гражданлыгынан чыккан көндә чыгу яисә чит ил гражданлыгы сатып алынган көндә чит ил дөүләте гражданлыгы алу турында хәбәр итәргә;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән билгеләнгән чикләүләрен, йөкләмәләрен үтәүне, тьюларны бозмаска;

11) вазыйфаи бурычларын үтәгәндә мәнфәгатьләр конфликтына китерергә мөмкин булган шәхси кызыксынуы турында үзенә турыдан-туры Башлыгына язма рәвештә хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау чараларын күрергә.

4. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз.

82 маддә. Керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләр тапшыру

1. Күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дөгъва кылучы гражданныр яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) үзләренә керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук хатынының (иренә) һәм балигь булмаган балаларының керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр тәртиптә, срокларда тапшырыла **Татарстан Республикасы дөүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән форма буенча башкарыла.**

2. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждандан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм форма буенча белешмәләр тапшырырга тиеш.

3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп торы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының, Россия Федерациясе Президентының норматив хокукый актларында, Татарстан Республикасы законнарында һәм башка норматив хокукый актларында, муниципаль хокукый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренең) һәм балигы булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләргә мәжбүри тапшыру йә белә торып дәрәс булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

83 маддә. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

1. Муниципаль хезмәткәрләргә үз вазыйфаи бурычларын намуслы һәм нәтижәле үтәгән, намуслы хезмәт иткән, аеруча мөһим биремнәргә үтәгән һәм аңа карата булган кыенлыklar өчен түбәндәге төр бүләкләүләр кулланылырга мөмкин:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) шөһәр жирлегенең гамәлдәге муниципаль хокукый актлары нигезендә муниципаль бүләкләр белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә шөһәр жирлегенең муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка төр бүләкләүләр.

2. Әлеге маддәнең 1 пунктының 1-3 бүлекләрендә каралган бүләкләүләргә куллану тәртибе һәм шартлары шөһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә белән билгеләнә.

84 маддә. Муниципаль хезмәткәрнең дисциплина җаваплылыгы

1. Муниципаль хезмәткәргә үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яисә тиешенчә үтәмәгән өчен - яллаучы вәкиле муниципаль хезмәткәргә түбәндәге дисциплинар түләтүләр кулланырга хокуклы:

- кисәтү;
- шелтә;

- муниципаль хезмәттән тиешле нигезләрдә эштән азат итү.

2. Дисциплинар гаеп кылуны рөхсәт иткән муниципаль хезмәткәр вакытлыча (ләкин бер айдан да артык түгел) булырга мөмкин, аның дисциплинар җаваплылыгы турындагы мәсьәләгә хәл итүгә кадәр, акчалата карап тотуны саклап калу белән вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерелгән мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларын үтәүдән читләштерү бу очракта муниципаль хокукый акт белән башкарыла.

3. дисциплинар түлөтүлөрнө куллану, шикаять бирү һәм юкка чыгару тәртибе хезмэт законнары белән билгеләнә.

85 маддә. Ришвәтчелеккә каршы тору максатларында билгеләнгән чикләүләрнә һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрнә үтәмәгән һәм бурычларны үтәмәгән өчен түлөтүләр

Муниципаль хезмәткәрләргә карата чикләүләрнә һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтын булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләрнә үтәмәгән һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында», 2008 елның 25 декабрдәгә 273-ФЗ номерлы «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә түлөтүләр жайга салына 2007 елның 2 мартындагы 25-ФЗ "Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында".

86 маддә. Муниципаль хезмәткәр өчен гарантияләр

1. Муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр гарантияләнә:

1) вазыйфаи инструкция нигезендә аның вазыйфаи бурычларын үтәвен тәэмин итә торган эш шартлары;

2) үз вакытында һәм тулы күләмдә акчалата түлөү алуға хокук;

3) эш (хезмәт) вакытының нормаль дөвамлылыгын билгеләү, ял көннәрен һәм эш көне булмаган бәйрәм көннәрен бирү, шулай ук еллык түлөүле отпускны тәэмин итә торган ял;

4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына медицина хезмәте күрсәтү, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыкканнан соң;

5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлыкка бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гаилә әгъзаларын үз вазыйфаи бурычларын үтәүгә һәм аңа бәйле рәвештә килгән очракта пенсия белән тәэмин итү;

6) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына мәжбүри дөүләт иминләштерүе;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәт узу чорында авыруы яисә хезмәткә сәләтлелеген югалту очрагына яисә аны туктатканнан соң мәжбүри дөүләт социаль иминиятләштерүе, әмма ул вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә барлыкка килгән;

8) федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда муниципаль хезмәткәрнә һәм аның гаилә әгъзаларын көчләүдән, янаулардан, башка хокук булмаган гамәлләрдән яклау;

9) законнарда, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәдә билгеләнгән очракларда акчалата түлөү сакланып калган шәһәр жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән өстәмә һөнәри белем алу;

10) Россия Федерациясенәң Хезмәт кодексында, Россия Федерациясенәң һәм Татарстан Республикасының муниципаль хезмәт турындагы законнарында, шәһәр жирлегенәң муниципаль хокукий актларында каралган гарантияләрдән тыш, пенсиягә чыгуға бәйле рәвештә бер мәртәбә бүләкләү өстәмә гарантияләнә. Күрсәтелгән гарантияне түлөү шартлары, күләме һәм тәртибе шәһәр жирлеге Советының норматив хокукий акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль хезмәткәргә законнар, шәһәр жирлегендә муниципаль хезмәт турындагы Нигезләмә нигезендә чыгымнар түләнә һәм хезмәт командировкаларына, муниципаль хезмәткә кабул итүгә, муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчәрелүгә, башка жирлеккә муниципаль хезмәткә юллануға бәйле рәвештә башка

компенсациялар бирелә, шулай ук моның белән бәйле транспорт чыгымнары һәм торак өчен түләү чыгымнары кире кайтарыла.

3. Муниципаль хезмәткәргә, муниципаль хезмәтне үтү шартларына карап, хезмәт транспорты бирелә яисә шәһәр җирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәдә билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә шәхси транспорттан файдалануга бәйле чыгымнар түләнә.

4. Муниципаль хезмәткәргә шулай ук оешма бетерелүгә, оешма хезмәткәрләре саны яисә штаты кыскаруга бәйле рәвештә хезмәткәрләр өчен хезмәт законнарында билгеләнгән башка гарантияләр дә бирелә.

5. Муниципаль хезмәткәрләр өчен гарантияләр бирүгә бәйле чыгымнар, федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында башкасы каралмаган булса, шәһәр җирлеге бюджеты исәбеннән башкарыла.

87 маддә. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата эчтәлеге

1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата эчтәлеге муниципаль хезмәтнең ул биләгән вазыйфасы (алга таба - вазыйфаи оклад) нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладынан, шулай ук Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә торган айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән гыйбарәт.

2. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә бастырып чыгарыла торган шәһәр җирлеге Советы карарлары белән билгеләнә.

XV бүлек ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕНЕҢ ИКЪТИСАДЫЙ НИГЕЗЛӘРЕ

88 маддә. Шәһәр җирлегенең икътисадый нигезе

Шәһәр җирлегенең икътисадый нигезен шәһәр җирлегенең муниципаль милкендәге мөлкәт, шәһәр җирлеге бюджеты акчалары, шулай ук шәһәр җирлегенең мөлкәти хокуклары тәшкил итә.

89 маддә. Шәһәр җирлегенең муниципаль мөлкәте. Шәһәр җирлегенең муниципаль мөлкәтен биләү, аннан файдалану һәм аның белән эш итү

Шәһәр җирлеге милкендәге муниципаль мөлкәт исемлеге «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнә. Шәһәр җирлегенең муниципаль мөлкәте белән биләү, аннан файдалану, эш итү, муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр, хужалык жәмгыятьләре төзү гамәлдәге законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

90 маддә. Шәһәр җирлегенең муниципаль милкен хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары

1. Муниципаль мөлкәтне хосусыйлаштыру тәртибе һәм шартлары федераль законнар нигезендә шәһәр җирлеге Советы карарлары белән билгеләнә.

2. Муниципаль мөлкәтне файдаланудан һәм хосусыйлаштырудан керемнәр шәһәр җирлеге бюджетына керә.

91 маддә. Муниципаль предприятиеләр, учреждениеләр һәм хужалык жәмгыятьләре

1. Шәһәр җирлегенең муниципаль берәмлеге әлеге Устав билгеләгән вәкаләтләре чикләрендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзәргә, үзгәртеп корырга һәм бетерергә, хужалык жәмгыятьләре төзүдә, шул исәптән җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча вәкаләтләргә гамәлгә ашыру өчен кирәкле муниципалитетара оешмалар төзүдә катнашырга хокуклы. Муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләргә карата гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен вәкаләтле җирле үзидарә органнары гамәлгә ашыра.

2. Гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органнары муниципаль предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең максатларын, шартларын һәм эшчәнлек тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, үз вазыйфасына билгеләп куя һәм әлеге предприятиеләрнең һәм учреждениеләрнең җитәкчеләрен вазыйфасыннан азат итә, әлеге Уставта каралган тәртиптә эшчәнлек турында хисапларны тыңлый.

3. Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары шәһәр җирлеге исемнән муниципаль казна учреждениеләре йөкләмәләре буенча субсидияле җавап бирәләр һәм аларны федераль законда билгеләнгән тәртиптә үтәүне тәэмин итәләр.

92 маддә. Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнарының муниципаль милектәге предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән мөнәсәбәтләре

Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнарының муниципаль милектәге предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар белән, шулай ук физик затлар белән мөнәсәбәтләре, федераль законда, Татарстан Республикасы законында башкасы билгеләнмәгән булса, шартнамәчел нигездә төзелә.

XVI бүлек ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕ БЮДЖЕТЫ

93 маддә. Шәһәр җирлеге бюджеты

1. Шәһәр җирлегенең үз бюджеты бар.

2. Шәһәр җирлеге бюджеты шәһәр җирлеге Советының муниципаль хокукый акты формасында эшләнә һәм раслана.

3. Шәһәр җирлеге бюджетында шәһәр җирлегенең җирле әһәмияттәге мәсьәләләргә хәл итү буенча җирле үзидарә органнары вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга юллана торган керемнәр һәм шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итү өчен бирелгән субвенцияләр, шулай ук күрсәтелгән керемнәр һәм субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган шәһәр җирлеге бюджетының тиешле чыгымнары аерым-аерым карала.

4. Шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең алар нигезендә кабул ителә торган башка норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә федераль дәүләт хакимияте органнарына һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына шәһәр җирлеге бюджетының үтәлеше турындагы хисапларны тапшыра.

94 маддә. Шәһәр җирлегендә бюджет процессы

1. Шәһәр җирлеге бюджетын формалаштыру, раслау, үтәү һәм аның үтәлешен тикшереп торыу җирле үзидарә органнары тарафыннан мөстәкыйль рәвештә гамәлгә

ашырыла. Шәһәр җирлеге бюджетын формалаштыру, раслау һәм үтәү тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексы, федераль законнар белән билгеләнә.

2. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты, шәһәр җирлеге Советының шәһәр җирлеге бюджетын раслау турындагы карары, аның үтөлеше турында еллык хисап, шәһәр җирлеге бюджетын үтәү барышы һәм җирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре саны турында квартал саен бирелә торган белешмәләр, аларның хезмәте өчен түләүгә факттагы чыгымнарны күрсәтеп, рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш.

3. Шәһәр җирлеге Советының җирле салымнар турында муниципаль хокукый актларына үзгәрешләр кертү хакында муниципаль хокукый актлары, шәһәр җирлеге Советының чираттагы финанс елында һәм план чорына үз көченә керә торган Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен үзгәртүгә китерә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актлары чираттагы финанс елына һәм план чорына җирле бюджет турында карар проекты шәһәр җирлеге советына кертелгән көнгә кадәр 10 көннән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш.

4. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты өч елга (чираттагы финанс елы һәм план чоры) төзелә һәм раслана.

5. Шәһәр җирлегенә чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты проекты шәһәр җирлегенә чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатларында шәһәр җирлегенә социаль-иқтисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә.

6. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге Устав нигезендә билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда төзелә.

7. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты чираттагы финанс елына һәм план чорына түзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

1) Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган Россия Федерациясе Федераль Собраниеһенә Россия Федерациясе Президенты юллаганы нигезләмәләре;

2) Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына юллаганы;

3) шәһәр җирлеге бюджет сәясәтенә төп юнәлешләре һәм шәһәр җирлегенә салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

4) шәһәр җирлегенә социаль-иқтисадый үсеш фаразы;

5) озак сроклы чорга шәһәр җирлегенә бюджет фаразы (бюджет фаразы проекты, бюджет фаразы проекты);

6) шәһәр җирлегенә муниципаль программалары (муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

8. Шәһәр җирлегенә чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты керә торган бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш.

9. Шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карарда чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәр бүлү нормативлары, әгәр алар Россия Федерациясенә бюджет законнары белән билгеләнмәгән булса, шулай ук шәһәр җирлеге бюджеты керемнәренә төркемнәр, подгруппалар һәм керем төренә маддәләре буенча фаразлана торган күләмнәре булырга тиеш.

10. Шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карар белән түбәндәгеләр билгеләнә: шәһәр җирлеге бюджеты керемнәренә баш администраторлары исемлеге;

шәһәр җирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;

чираттагы финанс елына һәм план чорына чыгымнарның ведомство структурасында бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан маддәлары һәм чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү; гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә җибәрелә торган бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;

чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

шәһәр җирлеге бюджетының план чорының беренче елына шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарының гомуми күләме шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елында шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә;

чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясә Бюджет кодексының 96 маддәсында билгеләнгән шәһәр җирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;

елның 1 гыйнварына, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының елдан-ел килүче, муниципаль эчке бурычның югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның югары чиге күрсәтеләп;

шәһәр җирлеге бюджетының тиешенчә Россия Федерациясә Бюджет кодексында билгеләнгән һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә кабул ителгән шәһәр җирлеге Советының муниципаль хокукий актларында билгеләнгән башка күрсәткечләре.

11. Бюджет чираттагы финанс елына һәм план чорына расланган очракта, шәһәр җирлеге бюджеты турында карар проекты расланган бюджетның план чоры параметрларын һәм аларга бюджет проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту йә шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнарының өстәмә максатчан маддәлары һәм (яисә) төрләре буенча бюджет ассигнованиеләре чыгымнарының ведомство структурасына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

12. Шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр җирлеге Советына түбәндәгеләр тапшырыла:

чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр җирлегенә бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

агымдагы финанс елның узган чорында шәһәр җирлегенә социаль-иқтисадый үсешенә яқынча йомгаклар һәм агымдагы финанс елында шәһәр җирлегенә социаль-иқтисадый үсешенә кәтелгән нәтижәләре;

шәһәр җирлегенә чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-иқтисадый үсеш фаразы;

шәһәр җирлегенә чираттагы финанс елына һәм план чорына берләштерелгән бюджетының төп характеристикаларын фаразлау (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты);

шәһәр җирлеге бюджеты проектына аңлатма язуы;

бюджетара трансфертларны бүлүнә методикалары (методикалары проектлары) һәм исәпләре;

муниципаль бурычның өске чиге чираттагы финанс елы ахырына һәм план чорының һәр елы ахырына;

чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль эчке кертемнәр программасы проекты;

чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль гарантияләр программалары проектлары;

агымдагы финанс елына бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү;

күрсәтелгән органнарның башкарма комитеты белән күрсәтелгән бюджет сметаларына карата каршылыklar барлыкка килгән очракта тапшырыла торган шәһәр җирлеге Советы, шәһәр җирлегенең Ревизион комиссиясе тарафыннан тәкъдим ителгән әлеге органнарның бюджет сметалары проектлары;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексында һәм әлеге Устав тарафыннан билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

13. Шәһәр җирлеге бюджеты проекты тәүзү һәм башкарма комитетның аерым бер өстенлеге. Бюджетлар проектларын турыдан-туры тәүзүне Зеленодольск муниципаль районының финанс органы гамәлгә ашыра.

14. Районның башкарма комитеты шәһәр җирлеге Советы каравына чираттагы финанс елына һәм план чорына шәһәр җирлеге бюджеты турында карар проекты агымдагы елның 15 ноябрәннән дә соңга калмыйча кертә.

15. Шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карар проекты карау һәм шәһәр җирлеге Советының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән раслау тәртибе бюджет турындагы карарның чираттагы финанс елның 1 гыйнварыннан үз көченә керүен, шулай ук күрсәтелгән карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 184.1 мaddәсы нигезендә күрсәткечләрне һәм характеристикаларны раслауны күздә тотарга тиеш.

16. Шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карар 1 гыйнвардан үз көченә керә һәм, әгәр Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм (яисә) шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елның 31 декабрәнә кадәр гамәлдә була.

Шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карар билгеләнгән тәртиптә имзаланганнан соң ун көннән дә соңга калмыйча рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

17. Җирле үзидарә органнары шәһәр җирлеге бюджетының баланслылыгын һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга салу, бюджет процессын гамәлгә ашыру, муниципаль бурычның дефициты, күләме һәм структурасы, шәһәр җирлегенең бюджет йөкләмәләрен үтәү буенча Татарстан Республикасы законнарының һәм федераль законнарның үтәлешен тәэмин итә.

18. Шәһәр җирлеге бюджеты керемнәре Россия Федерациясенәң бюджет законнары, салымнар һәм җыемнар турындагы законнар һәм башка мәҗбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә төзелә.

19. Шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

20. Федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән очраклардан тыш, дөүләт хакимиятенең федераль органнары, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары вәкаләтләрен финанслауга шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнарын гамәлгә ашыру рөхсәт ителми.

21. Муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Муниципаль милектәге капитал төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре шәһәр җирлегенең капитал кертемнәре программасына кертелгән смета бәясә 10 миллион сумнан артыграк булган инвестиция проектлары нигезендә чыгымнарның ведомство структурасы составындагы шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карарда һәр инвестиция проекты һәм аңа туры килә торган чыгымнар төре буенча аерым чагылыш таба.

Муниципаль милектәге капиталъ төзелеш объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре шәһәр җирлегенең капиталъ кертемнәре программасына кертелгән 1 миллион сумнан артык смета бәясе инвестиция проектлары нигезендә һәр инвестиция проекты һәм аңа туры килә торган чыгымнар төре буенча шәһәр җирлеге бюджетының җыелма бюджет язмасы составында чагылыш таба.

95 маддә. Муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен сатып алулар

1. Муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар дәүләт һәм муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль ихтыяҗларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алулар җирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

96 маддә. Шәһәр җирлеге гражданның үзара салым акчалары

1. Гражданның үзара салым акчалары дигәндә гражданның җирле әһәмияттәге конкрет мәсьәләләргә хәл итү өчен башкарыла торган түләүләргә аңлашыла. Гражданның үзара салымы тәртибендә түләүләр күләме шәһәр җирлегендә яшәүчеләрнең гомуми санының 30 процентыннан артык була алмаган һәм түләүләр күләме киметелергә мөмкин булган гражданның аерым категорияләреннән тыш, шәһәр җирлегенең барлык халкы өчен бертигез дәрәҗәдә билгеләнә.

2. Әлеге маддәнең 1 пунктында күрсәтелгән гражданның бер тапкыр бирелә торган түләүләрен кертү һәм куллану мәсьәләләргә җирле референдумда хәл ителә.

3. Гражданның бер тапкыр түләнгән торган түләүләрен җыю турында җирле референдум карары басылып чыкканнан соң Район башкарма комитеты референдум карарында каралган эшләргә башкаруны оештыра һәм әлеге карарда каралган тәртиптә шәһәр җирлеге халкы алдында аларның үтәлеше турында хисап тоталар.

4. Гражданның үзара салым акчалары шәһәр җирлеге бюджетының үз керемнәренә керә.

97 маддә. Шәһәр җирлегенең муниципаль алынмалары (муниципаль бурычы)

1. Шәһәр җирлеге бюджеты кытлыгын финанслау һәм бурыч йөкләмәләрен каплау максатларында муниципаль эчке алынмаларны гамәлгә ашыруга хокуклы.

2. Шәһәр җирлеге исәбеннән муниципаль алынмаларны гамәлгә ашыру хокукы Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә Район Башкарма комитетына (Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының «Зеленодольск шәһәре» муниципаль берәмлеге башкарма-күрсәтмә органы вәкаләтләрен үтәгәндә) карый.

3. Шәһәр җирлеге бюджетының агымдагы финанс елы башына калган средстволары агымдагы финанс елында шәһәр җирлеге бюджеты турындагы карар белән шәһәр җирлеге бюджеты кытлыгын финанслауның күрсәтелгән чыганагы буларак каралган акчалар күләменнән артыграк күләмдә касса өзеклекләрен каплауга җибәрелергә мөмкин.

98 маддә. Бюджет хисабы. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәлеше турында еллык хисап

1. Шәһәр җирлегенең бюджет хисабы - еллык.

2. Шәһәр җирлегенең бюджет хисабы бюджет акчаларының тиешле баш администраторларының жыелма бюджет хисабы нигезендә Районның башкарма комитеты тарафыннан төзелә.

3. Шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында еллык хисап шәһәр җирлеге Советы карары белән расланьрга тиеш.

4. Шәһәр җирлеге бюджеты үтөлеше турында еллык хисап шәһәр җирлеге Советына тәкъдим ителгәнчегә кадәр тышкы тикшерү узарга тиеш, ул бюджет акчалары баш администраторларының бюджет хисабын тышкы тикшерүне һәм шәһәр җирлеге бюджеты үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә бирүне үз эченә ала.

Шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләрен үтәгән килеш, әлеге Устав белән билгеләнгән тәртиптә шәһәр җирлегенең Ревизион комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Районның башкарма комитеты шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында, аңа бәяләмәне эзерләү өчен, агымдагы финанс елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча хисап бирә. Шәһәр җирлеге бюджеты үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бюджет акчалары баш администраторларының еллык бюджет хисабының еллык бюджет тикшерүе күрсәткечләре нигезендә 1 айдан артмаган срокта үткәрелә.

6. Шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында еллык хисапка Бәяләмә шәһәр җирлегенең Ревизион комиссиясе тарафыннан шәһәр җирлеге советына тапшырыла, анда бер үк вакытта район башкарма комитетына юллама бирелә.

7. Ел саен, агымдагы финанс елның 1 маеннан да соңга калмыйча, Район башкарма комитеты шәһәр җирлеге Советының хисап финанс елы өчен, шәһәр җирлеге бюджеты үтөлеше турында шәһәр җирлеге бюджетының хисап финанс елы, шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында башка бюджет хисабы проекты һәм Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар нигезендә шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында еллык хисапны шәһәр Советы Советына тапшыра.

9. Шәһәр җирлеге бюджеты үтөлеше турында еллык хисапны карау нәтижәләре буенча шәһәр җирлеге Советы шәһәр җирлеге бюджеты үтөлеше турында еллык хисапны раслау яисә кире кагу турында карар кабул итә.

Шәһәр җирлеге советы шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында еллык хисапны кире каккан очракта, ул күрсәткечләрне дәрәс түгел яисә тулы чагылдыру фактларын бетерү һәм 1 айдан артмаган срокта кабат тапшыру өчен кайта.

10. Шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турындагы карар, шәһәр җирлеге бюджетының керемнәренең, чыгымнарының һәм кытлыгының гомуми суммасын күрсәтеп, хисап финанс елында шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында хисап раслый.

Хисап финанс елында шәһәр җирлеге бюджетының үтөлеше турында шәһәр җирлеге Советы карарына аерым кушымталар белән түбәндәге күрсәткечләр раслана:

бюджетлар керемнәре классификациясе кодлары буенча шәһәр җирлеге бюджеты керемнәре;

дәүләт идарәсе секторының бюджет керемнәренә карый торган керем төрләре, керемнәренң подвидлары кодлары, операцияләр классификациясе буенча шәһәр җирлеге бюджеты керемнәре;

шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнары;

бюджетлар чыгымнары классификациясенә бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча шәһәр җирлеге бюджеты чыгымнары;

бюджетлар кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча шәһәр җирлеге бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары;
шәһәр җирлеге бюджеты кытлыгын бюджетлар кытлыгын финанслау чыганакалары төркемнәре, төркемчәләре, маддәлары, төрләре буенча финанслау чыганакалары; бюджетлар кытлыгын финанслау чыганакаларына карый торган дәүләт идарәсе секторының операцияләрен классификацияләү.

98 маддә. Шәһәр җирлегенең җирле бюджетын үтәү.

1. Шәһәр җирлегенең җирле бюджетын үтәү Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Шәһәр җирлеге бюджеты касса бердәмлеге һәм чыгымнарның бирелгәнлеге нигезендә башкарыла.

3. Шәһәр җирлеге бюджеты үтәләшенә касса хезмәте күрсәтү, шәһәр җирлеге бюджеты акчаларын алучыларның шәхси счетларын ачу һәм алып бару Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

4. Шәһәр җирлеге бюджетын үтәү шәһәр җирлегенең җыелма бюджет язмасы һәм шәһәр җирлегенең касса планы нигезендә оештырыла.

100 маддә. Муниципаль финанс контроле.

1. Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм башка норматив хокукый актларны үтәүне тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, башлангыч һәм аннан соңгы финанс контроленә бүленә.

2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле Зеленодольск муниципаль районының контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә эчке муниципаль финанс контроле Зеленодольск муниципаль районы Финанс-бюджет палатасының контроль эшчәнлеге булып тора.

4. Шәһәр җирлегенең җирле бюджетын үтәү процессында бюджет хокук бозуларын кисәтү һәм бетерү максатларында башлангыч контроль гамәлгә ашырыла.

5. Алдагы контроль аларны үтәү законлылыгын, исәпкә алу һәм хисаплылыкның дәрәҗәсен билгеләү максатларында шәһәр җирлеге бюджетын үтәү нәтиҗәләре буенча гамәлгә ашырыла.

XVII БҮЛЕК. ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕ УСТАВЫН КАБУЛ ИТҮ. ӘЛЕГЕ УСТАВКА ҮЗГӘРЕШЛӘР ҺӘМ ӨСТӘМӘЛӘР КЕРТҮ ТӘРТИБЕ

101 маддә. Шәһәр җирлеге Уставы проектының эзерләү, әлеге Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре кертү тәртибе

1. Шәһәр җирлеге уставы проекты, шәһәр җирлеге Советының әлеге Уставка үзгәрешләре һәм өстәмәләре кертү турындагы карары проекты Шәһәр җирлеге Башлыгының, шәһәр җирлеге Советы депутатларының, район башкарма комитеты җитәкчесенең, территорияль иҗтимагый үзидарә органнарының, гражданның инициативалы төркемнәренә советына кертелә ала.

2. Шәһәр җирлеге Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты эзерләү өчен шәһәр җирлеге Советы карары белән махсус комиссия төзелергә мөмкин. Күрсәтелгән комиссия эшендә катнашу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары белгечләре, экспертлар чакырылырга мөмкин.

3. Шәһәр җирлеге уставы проекты, шәһәр җирлеге Советының Шәһәр җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты шәһәр җирлеге Уставын кабул итү, шәһәр җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы мәсьәләне шәһәр җирлеге Уставы каралганчы 30 көннән дә соңга калмыйча, шәһәр җирлеге Уставы проекты, күрсәтелгән муниципаль хокукый акт проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибен, шулай ук гражданның аны тикшерүдә катнашу тәртибен бер үк вакытта бастырып чыгару (халыкка җиткерү) белән рәсми бастырып чыгарылырга (халыкка җиткерелергә) тиеш. Шәһәр җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында шәһәр җирлеге Советы карары проекты буенча тәкъдимнәренә исәпкә алу тәртибен, шулай ук шәһәр җирлеге Уставына Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә үзгәрешләр кертелгәндә, гражданның әлеге норматив хокукый актларга туры китерү максатларында фикер алышуда катнашу тәртибен рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) таләп ителми.

4. Шәһәр җирлеге Уставы проекты, шәһәр җирлеге Советының әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары буенча шәһәр җирлеге Советы утырышында аларны карау алдыннан әлеге Устав нигезендә гавами тыңлаулар уздырыла, Уставка үзгәрешләр Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар, устав (устав) яки Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен төгәл кабатлау рәвешендә әлеге Уставны шушы норматив хокукый актларга туры китерү максатларында кертелә торган очраклардан тыш.

5. Устав китерү шәһәр җирлеге федераль законга, Татарстан Республикасы законына туры килү шушы закон актларында билгеләнгән сиктә гамәлгә ашырыла. Федераль закон, Татарстан Республикасы законы белән күрсәтелгән сиктә билгеләнмәгән очракта, Уставны илтәп җиткерү сикте шәһәр җирлеге тиешле федераль закон, Татарстан Республикасы законы үз көченә керү датасын, Татарстан Республикасы законнын, Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт проекты гавами тыңлауларда рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) һәм фикер алышу кирәклегенә исәпкә алып билгеләнә. шәһәр җирлегеаның буенча гражданның тәкъдимнәренә исәпкә алу, Совет утырышларының чиратлылыгын шәһәр җирлеге мөндый муниципаль хокукый актны дәүләт теркәве һәм рәсми бастырып чыгару (халыкка җиткерү) сиктәры һәм, кагыйдә буларак, алты айдан артмаска тиеш.

6. Шәһәр җирлеге Уставын шәһәр җирлеге Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акт белән яңа редакциядә кую рөхсәт ителми. Бу очракта шәһәр җирлеге яңа Уставы кабул ителә, ә элек гамәлдә булган Шәһәр җирлеге Уставы һәм аңа үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый актлар шәһәр җирлеге яңа Уставы үз көченә кергән көннән үз көчләрен югалткан дип таныла.

102 маддә. Шәһәр җирлеге Уставын кабул итү, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү тәртибе

1. Шәһәр җирлеге Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты карау шәһәр җирлеге Советы Регламенты нигезендә кимендә ике укуда шәһәр җирлеге Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Шәһәр җирлеге Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проекты кабул ителгәннән соң, күрсәтелгән проект Шәһәр җирлеге

Башлығы тарафыннан шәһәр җирлеге Советына, әлеге Уставның 70 маддәсындагы 1 пункттында күрсәтелгән хокук иҗат инициативасы хокукына ия башка субъектларга төзәтмәләр кертү өчен җибәрелә.

3. Шәһәр җирлеге уставы, шәһәр җирлеге Советының Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары шәһәр җирлеге Советы депутатларының билгеләнгән саныннан күпчелек тарафыннан өчтән ике өлешкә кабул ителә. Шәһәр җирлеге Башлығының тавышы шәһәр җирлеге Уставын кабул иткәндә, шәһәр җирлеге Советының шәһәр җирлеге Советы депутаты тавышы буларак шәһәр Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары исәпкә алына.

103 маддә. Шәһәр җирлеге Уставының үз көченә керү тәртибе, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карарлар

1. Шәһәр җирлеге уставы, шәһәр җирлеге Советының әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары алар кабул ителгәннән соң шәһәр Башлығы тарафыннан федераль законда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәве өчен муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органына җибәрелә.

2. Шәһәр җирлеге уставы, шәһәр җирлеге Советының әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турындагы карары аларны дәүләт теркәвенә алганнан соң рәсми басылып чыгарга (халыкка җиткерелергә) тиеш һәм аларны рәсми бастырып чыгарганнан (халыкка җиткергәннән) соң үз көченә керә. Шәһәр җирлеге Башлығы теркәлгән Шәһәр җирлеге Уставын, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль хокукый акты муниципаль берәмлекләр уставларын теркәү өлкәсендә вәкаләтле федераль башкарма хакимият органының территориаль органыннан кәргән көннән алып җиде көн эчендә бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә) тиеш.

3. Шәһәр җирлеге Уставына кертелгән һәм шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары структурасын үзгәртә торган үзгәрешләр һәм өстәмәләр шәһәр җирлегенең җирле үзидарә органнары арасында вәкаләтләр бүлешү (шәһәр җирлеге уставын федераль законнар нигезендә китерү очракларыннан, шулай ук шәһәр җирлеге җирле үзидарәсенә сайланулы вазыйфаи затларының вәкаләтләре, вәкаләтләре чоры, сайланулы вазыйфаи затларын сайлау тәртибе үзгәртелүдән тыш) «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрена 131-ФЗ номерлы Федераль законда каралган очраклардан тыш, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар кабул иткән шәһәр җирлеге Советының вәкаләтләре чоры тәмамлангач үз көченә керә.